

GERALD G. JAMPOLSKY

Iertarea

CEA MAI MARE PUTERE VINDECĂTOARE

prefață de NEALE DONALD WALSCH

autorul seriei CONVERSAȚII CU DUMNEZEU

Cartea *Iertarea: cea mai mare putere vindecătoare* este scrisă într-un limbaj simplu și accesibil. Ea explică de ce atât de mulți oameni consideră că este atât de greu să ierte și de ce cramponarea de durerea provocată de ceilalți reprezintă de fapt o decizie de a suferi. Cartea analizează factorii care ne fac să refuzăm iertarea și felul în care justifică mintea noastră acest lucru. În continuare, ea prezintă efectele secundare toxice ale incapacității de a ierta și dezastrul pe care îl provoacă aceasta asupra corpului nostru și în viața noastră. Dar mai presus de orice, cartea prezintă beneficiile incredibile ale acestui act simplu care este iertarea.

Autorul relatează numeroase întâmplări care au darul de a ne deschide inimile în fața miracolelor care se pot petrece atunci când acceptăm faptul că nimeni nu merită să fie exclus de la iubirea noastră. De-a lungul cărții sunt citate diferite aforisme care ne reamintesc de virtutea iertării și care pot fi folosite ca afirmații pozitive. Repetate zilnic, ele ne pot ajuta să ne schimbăm radical viața, eliberându-ne de suferințele trecutului dureros.

Iertarea

CEA MAI MARE PUTERE VINDECĂTOARE

GERALD G. JAMPOLSKY

Iertarea

CEA MAI MARE PUTERE VINDECĂTOARE

Traducerea: Cristian HANU

ADEVĂR DIVIN

Brașov, 2008

Editura ADEVĂR DIVIN

„Calea către lumină și iubire“

Brașov, Str. Aleea Minozei nr. 10, bl. 76, sc. C, et. 2, ap. 11,
cod 500377, O.P. 12

Mobil: 0722.148.983 sau 0727.275.877

Telefon/Fax: 0368.462.076 sau 0268.324.970

E-mail: contact@divin.ro sau contact@secretul.tv

Pe site-ul editurii găsiți și alte cărți pentru suflet:

www.divin.ro; Site: www.secretul.tv

Yahoo! Group: adevardivin

Copyright © 2008 by GERALD G. JAMPOLSKY.

Originally published as „FORGIVENESS: THE GREATEST HEALER OF ALL“ by GERALD G. JAMPOLSKY.

First published by Beyond Words Publishing, Inc., Hillsboro, Oregon, U.S.A.

www.BeyondWord.com. All rights reserved. Translation rights arranged through Sylvia Hayse

Literary Agency, LLC, Bandon, Oregon, U.S.A.

Published by arrangement with Beyond Words Publishing, Inc.

Copyright © 2008 Editura ADEVĂR DIVIN.

Toate drepturile asupra prezentei ediții în limba română aparțin în exclusivitate

Editurii ADEVĂR DIVIN.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

JAMPOLSKY, GERARD G.

Iertarea: cea mai mare putere vindecătoare / Gerald G.

Jampolsky; ed.: Cătălin Parfene; trad.: Cristian Hanu; cuvânt înainte:

Neale Donald Walsch. - Brașov: Adevăr Divin, 2008

ISBN 978-973-88591-8-0

I. Parfene, Cătălin (ed.)

II. Hanu, Cristian (trad.)

III. Walsch, Neale Donald (pref.)

159.9

Tehnoredactare: Cătălin DAVID

Corectură: Elena MĂLNAI

Tiparul executat la S.C. Gridsolo Print Company S.R.L.
tel./fax: 0268 313 355 • e-mail: gridsolo@tiposerv.ro

Misiunea Editurii ADEVĂR DIVIN:

Însuflețirea armoniei divine

*Această carte este dedicată soției mele, sufletul meu
pereche și partenera mea de viață, Diane V. Cirincione,
profesor doctor, care mi-a demonstrat dincolo de orice
tăgadă cât de mare este puterea iubirii și a iertării lui
Dumnezeu în viața noastră comună.*

CUPRINS

<i>Cuvânt înainte</i>	9
<i>Mulțumiri</i>	15
<i>Introducere</i>	17
<i>Cuvânt adresat cititorului</i>	27

CAPITOLUL UNU

Rădăcinile nefericirii	35
------------------------	----

CAPITOLUL DOI

Ce este iertarea?	49
-------------------	----

CAPITOLUL TREI

Mintea care nu iartă	57
----------------------	----

CAPITOLUL PATRU

Principalele 20 de motive pentru care refuzăm să iertăm	65
--	----

CAPITOLUL CINCI

Înlăturarea obstacolelor din calea iertării	73
---	----

CAPITOLUL ȘASE

Miracolele iertării 93

CAPITOLUL ȘAPTE

Pietrele de temelie ale iertării 119

Epilog 129**CUVÂNT ÎNAINTE**

Dragul meu cititor, ții în mână o carte care îți va schimba pentru totdeauna viața. Ai mai auzit cu siguranță despre astfel de cărți, sunt convins. Poate chiar ai mai citit o astfel de carte. Ce-i drept, astfel de cărți sunt foarte rare. De fapt, raportat la numărul de cărți publicate, sunt chiar foarte rare. Totuși, din când în când pe piață apare o astfel de carte, care îți sare în ochi. Nu exagerez deloc: ea chiar îți sare în ochi, prezentându-ți-se singură.

Poate că ți-a fost oferită ca un dar, sau poate că un prieten ți-a povestit despre ea. Poate că o găsești întâmplător pe măsuta de cafea a persoanei la care ești invitat, sau poate că este singurul titlu care îți atrage atenția într-o librărie.

Numai tu știi cum ți-a căzut în mâini cartea de față, dar eu îți spun un lucru: cu siguranță, ea nu ți-a căzut accidental în mâini. Nu ți-a fost dat întâmplător să o citești. Cel care ți-a trimis această carte a fost Dumnezeu. Sunt absolut convins de acest lucru. Dumnezeu face tot tim-

pul astfel de miracole. Aceasta este una din modalitățile prin care El comunică cu tine atunci când dorește să afli o anumită informație sau ca răspuns la o cerere a ta adresată universului, atunci când dorești să obții un răspuns, o viziune sau un ajutor pentru rezolvarea unei probleme care te tulbură.

Nu știi dacă în clipa de față te tulbură vreo problemă, dacă dorești să obții un răspuns sau dacă pur și simplu Dumnezeu dorește ca tu să afli acest mesaj. Știi însă sigur un lucru: faptul că ai dat peste această carte ți se potrivește perfect.

Îți vei da și tu seama de acest lucru atunci când vei termina de citit această carte. Vei înțelege atunci cu claritate de ce ți-a fost dat să o citești.

Doresc să îți povestesc câteva lucruri despre cel care a scris această carte. Este unul dintre cei mai extraordinari oameni pe care i-am cunoscut vreodată. Este un om a cărui inimă este plină de iubire, de pace și de bucurie, într-o măsură atât de mare încât îi poți citi aceste calități pe față. I le poți citi în ochi și în zâmbetul pe care îl afișează în permanență. Când îți strânge mâna sau când te îmbrățișează (obișnuiește să îi îmbrățișeze foarte des pe oameni), simți cum iubirea, pacea și bucuria lui ți se transmit.

Acesta este omul care a scris această carte. Îl cunosc personal pe Jerry și am trăit adeseori această experiență. Dacă îți povestesc acum despre el, o fac pentru că am convingerea că este important să știi câte ceva despre cel care a scris cartea pe care o citești în clipa de față. doresc să-ți comunic faptul că această lucrare este scrisă de o persoană cu multă autoritate în acest domeniu.

Știi că Jerry Jampolsky nu are nevoie de nicio introducere sau validare din partea mea. Opera lui de o viață, și îndeosebi crearea Centrului pentru Vindecarea prin Schimbarea Atitudinii din zona San Francisco Bay, precum și tutelarea a peste o sută de filiale ale acestui centru pe întregul glob i-au atras admirația foarte multor oameni din întreaga lume. Cât despre extraordinara lui carte, *Iubirea înseamnă renunțarea la frică*, aceasta este considerată la ora actuală unul din cele mai reprezentative texte de spiritualitate aplicată scris în ultima jumătate de secol. Dacă îți vorbesc totuși despre Jerry în acest fel, o fac pentru că doresc să știi că cel care a scris aceste cărți trăiește întru totul la înălțimea scrierilor sale, fără să se abată nicio clipă de la mesajul transmis altora.

De ce consider atât de important să afli acest lucru? Nu pentru că aş crede că Jerry are nevoie de astfel de laude. Nici vorbă de așa ceva. Dimpotrivă. Consider însă că este important să știi că viața acestui om reprezintă cea mai bună dovadă că *învățătura lui dă rezultate*.

Este un omagiu pe care i-l aduc astfel, căci Jerry a avut el însuși numeroase obstacole cu care s-a confruntat în această viață și pe care le-a depășit. Nu doresc însă să-ți vorbesc despre aceste lucruri. Este suficient să îți spun că viața lui nu a fost deloc lipsită de evenimente și de aventuri. Și totuși, de peste douăzeci de ani, Jerry își transmite mesajul întregii lumi, inspirând milioane de oameni.

Ce anume l-a transformat în acest fel? Cauza acestei transformări este chiar subiectul cărții de față; este aceeași care îți poate transforma și ție viața: iertarea.

Doresc să mai clarific un lucru în legătură cu Jerry Jampolsky: la fel ca noi toți, nici el nu este perfect. Niciun om care îl cunoaște nu ar putea afirma despre el că este perfect. Dimpotrivă, toți ți-ar spune același lucru, că un singur lucru este perfect clar: că el nu este perfect. De altfel, nimeni nu este perfect, și tocmai aceasta este marea revelație care îți poate vindeca sufletul. Jerry înțelege că suntem cu toții oameni făcuți să greșească. El știe mai bine decât oricine altcineva că toți suntem din când în când egoiști, lipsiți de compasiune sau inconștienți, rănindu-i pe cei din jur. Știe ce înseamnă să te lupți cu propriul ego, cu frica și cu iubirea. Cunoaște marea dezamăgire interioară la care conduce dorința de a fi mare în această lume, dar de a acționa ca un om mărunț, de a dori să fii bun, dar de a acționa cu duritate, de a dori să fii înțelept, dar de a acționa prosteste.

A avut și el momentele lui când s-a comportat fără să se ridice la înălțimea sinelui lui superior. Marele lui har este faptul că recunoaște cu sinceritate acest lucru, că admite că este departe de a fi perfect și că este împăcat cu el.

Într-adevăr, Jerry Jampolsky a înțeles de-a lungul vieții foarte multe lucruri legate de puterea iertării. El a învățat să se ierte singur pe sine pentru toate greșelile pe care le-a comis în această viață, pentru toate acele momente în care nu a știut să se ridice la înălțimea Celui-care-este-cu-adevărat. A învățat de asemenea să îi ierte pe cei din jur care comit aceleași greșeli. În acest fel, a învățat să își cultive o stare profundă de pace interioară, care i-a dat capacitatea de a discuta cu cei pe care lumea

îi consideră „oameni dificili” cu o răbdare infinită și cu o detașare neobișnuită. Mai mult, el a învățat astfel să caute și să practice iubirea necondiționată, fapt care i-a permis să își vindece singur sufletul și să vindece sufletele altor oameni.

Poate că nu-ți dai seama că sufletul tău are nevoie de vindecare. Cine știe? Poate că nici nu are... (Sincer să fiu, aș fi foarte surprins să aflu că există vreun om al cărui suflet nu are nevoie de vindecare, căci nu am cunoscut încă oameni lipsiți de răni sufletești nevindecate, dar să spunem că ar fi așa). Chiar și în acest caz, îi poți vindeca pe cei din jur. Aceasta este marea ta menire, pentru care te-ai născut pe acest pământ. Cu toții ne-am născut în această lume pentru a ne vindeca unii pe ceilalți de gândurile noastre greșite, de conceptele limitate și penibile care ne trezesc teama și care ne împiedică să fim Cei-care-suntem-cu-adevărat. Din fericire, Dumnezeu ne-a înzestrat pe toți cu câteva instrumente extraordinare pentru a ne vindeca, iar unul dintre cele mai minunate este iertarea.

Iertarea este capabilă să genereze una dintre cele mai profunde transformări pe care ne-o putem imagina în viața noastră, dar și în viețile celor din jur.

Ea poate schimba totul, aproape instantaneu. Acest lucru o face să fie un instrument atât de eficient, dar și de sublim. Ea poate aduce bucuria acolo unde domnește durerea, pacea acolo unde domnește conflictul și fericirea acolo unde domnește mânia. Mai mult decât atât, ea ne poate ajuta să ne regăsim pe noi înșine.

Am observat în propria mea viață că este mai ușor să vorbești despre iertare decât să o transpui în practică.

De aceea consider cartea lui Jerry atât de importantă. Ea m-a ajutat să învăț mai multe despre acest instrument miraculos și despre minunile pe care le poate produce el. Am fost fericit să învăț cum poate fi transpus el în practică, fără a te limita doar să vorbești despre el.

Mă voi opri aici cu acest Cuvânt Înainte, dar mai întâi doresc să-ți mai spun un ultim lucru despre această carte. Ea reprezintă adevărul lui Jerry, dar mesajul lui Dumnezeu. Dumnezeu se folosește de Jerry ca de un canal de comunicare. De aceea, atunci când citești această carte, nu uita că te afli de fapt într-o conversație cu Dumnezeu.

Acordă-i importanța cuvenită.

Neale Donald Walsch

Autorul lucrărilor din seria *Conversații cu Dumnezeu*

MULTUMIRI

Doresc să le mulțumesc din toată inima numeroșilor oameni care au venit la Centrul pentru Vindecare prin Schimbarea Atitudinii din Sausalito, California, precum și numeroșilor prieteni pe care i-am cunoscut de-a lungul anilor împreună cu soția mea, Diane Cirincione, care ne-au învățat atât de multe lucruri despre iertare.

Îi mulțumesc cu căldură și recunoștință dragii mele prietene Hal Zina Bennett, profesor doctor, care m-a ajutat atât de mult în editarea finală a acestei cărți.

Le sunt profund recunoscător lui Cynthia Black și Richard Cohn, precum și celorlalți angajați de la Beyond Words, pentru comentariile lor care mi-au fost extrem de utile, pentru sprijinul și încurajarea lor în scrierea acestei cărți.

Doresc să adaug de asemenea că o parte din conceptele întâlnite în această carte reprezintă interpretarea mea personală a principiilor din lucrarea *Curs de Miracole*.

Din când în când am parafrizat *Cursul*, iar o dată l-am citat chiar direct. Toate parafrazele sunt notate cu un asterisc.

Le sunt profund recunoscător lui Judith Skutch Whitson și lui Robert Skutch de la Fundația pentru Pace Lăuntrică, pentru permisiunea de a cita din *Curs*.

*Cursul de Miracole*¹ este publicat de Fundația pentru Pace Lăuntrică, P.O. Box 598, Mill Valley, California 94942-0598, U.S.A.

¹ În România *Cursul de Miracole* este distribuit în exclusivitate de Editura Adevăr Divin (www.divin.ro) (n. ed.).

INTRODUCERE

Am scris această carte deoarece am convingerea profundă că dacă predăm altor oameni o anumită lecție, primii care avem de învățat de pe urma ei suntem chiar noi, iar iertarea mi se pare cea mai importantă lecție pe care o putem învăța. Așa se face că, fără a exagera deloc, am scris această carte pentru a-mi reaminti mie însumi cât de mult îmi doresc să pun capăt suferinței pe care mi-o provoc singur și pe care le-o provoc altor oameni prin criticile mele și atunci când refuz să îi iert.

Ori de câte ori am putut integra în mod sincer în ființa mea această lecție a iertării, am trăit o stare de libertate interioară profundă, de speranță, de pace și de fericire pe care nu am simțit-o în niciun alt moment al vieții mele. Am înțeles de asemenea că iertarea nu este un proces care se poate încheia vreodată într-o singură viață. El reprezintă prin excelență un proces în continuă desfășurare, o evoluție, o devenire. Iertarea este un proces care nu se sfârșește niciodată, căci atât timp cât continuăm să trăim

în acest trup, există în conștiința noastră o parte care va fi tot timpul tentată să critice și să emită judecăți împotriva celorlalți oameni.

Trebuie să vă mărturisesc că nu trece o zi fără să mă rățănesc eu însumi de pe calea cea dreaptă, fără să mă surprind că îi critic pe cei din jur sau pe mine însumi. Uneori, acest lucru se întâmplă într-o manieră cât se poate de lumească. Îmi vine în minte o întâmplare care mi s-a petrecut pe când vizitam frumoasa insulă Molokai din Hawaii.

În timp ce îmi făceam alergarea de dimineață de-a lungul plajei unui golfuleț, am remarcat două cutii goale de bere pe care le-a aruncat cineva. Văzând atâta nesimțire, m-am enervat imediat, devenind extrem de critic la adresa celui care le-a aruncat. Cum poate fi cineva atât de inconștient și de lipsit de bun simț încât să pângărească un ținut atât de frumos? Am simțit cum mă ambalez din ce în ce mai tare. Cât de prost trebuie să fie cineva ca să arunce pe fereastra mașinii niște cutii goale de bere, murdărind astfel un paradis ca acesta?

Trecând pe lângă cutiile de bere, m-am îndreptat alergând către locul în care eram cazat. În tot acest timp, mi-am construit mental un întreg scenariu despre persoana care a făcut un gest atât de lipsit de bun simț. În acest moment, o voce interioară m-a oprit și mi-a spus: „Hei, așteaptă puțin! În loc să emiți astfel de judecăți critice, mai bine te-ai întoarce și ai ridica de jos cutiile de bere”. Indiferent cum au ajuns acestea pe plajă, cel mai bun lucru pe care îl puteam face era să corectez greșeala făcută de altcineva, decât să îmi pierd toată ziua nervos și critic la adresa unei persoane pe care nici măcar nu o cunoșteam.

În continuare, am avut un mic moment de ezitare. Dacă mă întorceam să ridic cutiile de bere, aș fi putut întârzia la întâlnirea pe care o aveam peste câteva minute. Oare chiar merita să pierd cele cinci minute pentru a ridica de jos niște cutii goale de bere și a le arunca la un coș de gunoi civilizată?

În sfârșit, m-am decis. M-am întors și am cules de jos cutiile de bere. Instantaneu, sentimentul de disconfort interior provocat de acele gânduri critice și dure a dispărut, fiind înlocuit de o stare inefabilă de pace și de bucurie.

În timp ce continuam să alerg către hotel, mintea mea a fost inundată de amintiri. Mi-am adus astfel aminte de acele momente din tinerețea mea când am aruncat eu însumi diferite gunoaie pe geamul mașinii. La urma urmelor, la vremea mea am făcut și eu gesturi la fel de nesimțite ca și persoana care a aruncat aceste două cutii de bere. Mi-am dat astfel seama că o bună parte din criticile mele anterioare erau de fapt o proiecție a propriei mele vinovății, și implicit o autocritică. Ridicarea ambalajelor și aruncarea lor la coșul de gunoi nu a fost doar un gest făcut de mine pentru a contribui la menținerea frumuseții acestei insule, ci și o lecție prin care am învățat să mă eliberez de greșelile trecutului și de propria mea autocritică.

Dar cea mai importantă lecție pe care am învățat-o a fost aceea că nu mă obliga nimene să las gunoiul acolo unde l-am găsit și că nu trebuia să port toată ziua cu mine sentimentul de disconfort provocat de atitudinea mea critică. Simplul proces de a-l ierta pe cel care a aruncat cutiile de bere m-a eliberat de anumite sentimente profunde pe care le aveam în subconștient referitoare la propriul meu comportament din trecut.

Această întâmplare mi-a adus aminte cât de terapeutic poate fi gestul iertării și cât de mult ne poate elibera acesta de propriul nostru trecut, ajutându-ne astfel să trăim plenar fericiți în momentul prezent. În viața de zi cu zi, noi avem tendința de a crede că iertarea nu este altceva decât acceptarea scuzelor unei alte persoane. De multe ori, noi acceptăm din politețe aceste scuze, fără a ierta cu adevărat persoana în cauză. Alteori, noi ne cramponăm de supărarea provocată de un prieten sau de o persoană dragă care nu ne-a întins mâna de ajutor la care speram, considerând că în acest fel ne protejăm singuri. În confuzia noastră referitoare la iertare, noi nu numai că ne cramponăm de ceea ce ne provoacă durere, dar nu realizăm nici care este remediul care ne poate vindeca.

Unul din lucrurile pe care le-am înțeles cel mai greu în această viață a fost acela că lipsa iertării ne ține atașați de incidentele care s-au întâmplat în trecut în viața noastră. Ori de câte ori ne întristăm din cauza unei suferințe din trecut, noi ne condamnăm singuri la durere. De pildă, în exemplul de mai sus, dacă m-aș fi cramponat în continuare de trecut (de întâmplarea propriu-zisă) și dacă aș fi continuat cu gândurile critice la adresa celui care a aruncat cutiile de bere, probabil că aceste cutii ar fi zăcut și la ora actuală pe plaja din Molokai, iar eu aș simți și astăzi o stare de disconfort din cauza atitudinii mele critice.

Iertarea ne eliberează de atât de multe lucruri, de atât de multe conflicte interioare. Ea ne ajută să punem capăt reciclării la infinit a mâniei și a vinovăției.

În acest fel, iertarea ne ajută să înțelegem mai bine cine suntem cu adevărat. Dacă reușim să cultivăm în inima noastră sentimentul sincer al iertării, noi putem să expe-

rimentăm în sfârșit adevărata noastră esență lăuntrică, și anume iubirea.

Iertarea este marele vindecător care ne permite să ne simțim conectați și uniți unii cu ceilalți, și implicit cu întreaga viață.

Iertarea are puterea de a ne vindeca deopotrivă viața lăuntrică și cea exterioară. Ea ne poate schimba dramatic felul în care ne percepem pe noi înșine și în care îi privim pe cei din jur. Poate schimba radical felul în care privim viața. Poate pune capăt o dată pentru totdeauna conflictelor interioare pe care atât de mulți oameni le poartă în suflet ca pe o povară în fiecare moment al zilei.

Imaginează-ți pacea care ar putea cuprinde întreaga noastră planetă dacă toți oamenii din lume ar renunța la vechile lor ranchiune față de vecinii lor. Imaginează-ți ce s-ar întâmpla dacă toți oamenii ar renunța la prejudecățile de când lumea legate de diferențele rasiale și religioase sau de neplăcerile pe care le-au avut în trecut cu semenii lor.

Practicând medicina timp de mai bine de 40 de ani, am cunoscut o sumedenie de oameni care au venit la mine cu o întreagă varietate de simptome – de la durerile de spate la ulcere, hipertensiune și chiar cancer – și care au asistat la dispariția parțială sau totală a simptomelor lor după ce au învățat să ierte. În anii din urmă s-au făcut cercetări care au atestat relația care există între iertare și vindecare. Se știe la ora actuală că lipsa iertării – care este sinonimă cu cramponarea de teamă, de mânie și de durere – are un impact măsurabil asupra corpului nostru. Emoțiile negative asociate cu ea dau naștere unor tensiuni care ne afectează sistemul fiziologic, de a cărui stare depinde atât de mult sănătatea noastră. De pildă, ele afectează circulația sângelui și sistemul nostru imunitar, ne stresează inima,

creierul și toate organele corpului. Absența iertării este fără nicio îndoială un factor care ne influențează starea de sănătate.

În tinerețe am fost alcoolic. Băutura a fost maniera aleasă de mine pentru a-mi amorti durerea provocată de propriile critici și de criticile celor din jur. Din păcate, această cale de a-mi gestiona aceste sentimente a devenit o povară și o sursă de stres deopotrivă pentru mine și pentru cei din jur. Dacă aș fi continuat pe această cale, nu aș fi făcut decât să dau și mai multă apă la moară conflictelor mele launtrice, dar și celor externe din viața mea. În timp, aș fi făcut probabil o boală gravă, de ficat, digestivă, de inimă sau un cancer.

Acum 25 de ani s-a născut primul Centru pentru Vindecare prin Schimbarea Atitudinii. Inițial, centrul s-a dorit un loc pentru a-i ajuta pe copiii care riscă să se îmbolnăvească de boli grave, dar treptat el a început să-i includă și pe adolescenți și pe adulți. Pornind de la principiile *Cursului de Miracole*, principalul scop al membrilor grupului nostru, al personalului, echipei de conducere, finanțatorilor și voluntarilor care lucrează în acest centru este acela de a-i ajuta pe pacienți să descopere pacea interioară, vindecându-și astfel sufletul și implicit mintea și trupul, precum și de a se vindeca prin renunțarea la teamă. Chiar și pacienții care nu mai puteau face nimic pentru a-și schimba starea corpului lor au reușit să își vindece sufletul de mânia în fața trădării și nedreptății, ca să nu mai vorbim de frica în fața bolii. Una din principalele căi prin care mulți dintre pacienții noștri reușesc să scape de temeri și de disconfortul interior, putând duce în continuare o viață creativă, productivă și fericită, este iertarea. La ora actuală, centrul are 120 de filiale în întreaga lume,

care aplică aceleași principii ale vindecării prin schimbarea atitudinii pentru o întreagă varietate de probleme, de la cele relaționale la bolile grave și la vindecarea conflictelor din sânul familiilor și al organizațiilor.

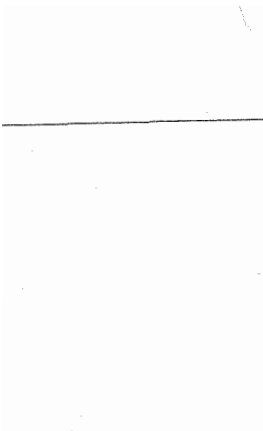
Iertarea reprezintă principala învățătură predată în aceste centre și ea continuă să aducă o stare de confort și de alinare în viața multor oameni, chiar dacă în plan exterior aceștia sunt supuși unor circumstanțe extrem de dureroase. Toți acești ani în care am ascultat literalmente mii de povești legate de vindecări miraculoase au condus la nașterea acestei cărți pe care o ții în mână. Văzând cu ochii mei cât de ușor este să te vindeci prin schimbarea atitudinii, am ajuns să fiu absolut convins de puterea fără egal a iertării. Atunci când reușim să ne schimbăm felul de a gândi, noi suntem inevitabil conduși către o stare de pace care transcende obstacolele și supărările cu care ne provoacă uneori viața.

Sfaturile și aforismele referitoare la iertare de la sfârșitul fiecărui capitol pot fi folosite ca meditații zilnice. Dacă dorești, poți nota un astfel de aforism pe o foaie de hârtie și îl poți reciti de mai multe ori în timpul zilei, amintindu-ți astfel de necesitatea de a practica virtutea iertării.

Am scris această carte cu speranța că vei găsi în paginile ei o modalitate de a experimenta mai multă fericire, o stare de pace mai profundă și o libertate mai mare în viața ta. De altfel, suntem tovarăși de drum în această călătorie. Am convingerea și credința că prin practicarea procesului continuu al iertării putem aduce mai multă bucurie și mai multă pace nu doar în propria noastră viață, ci și în viețile celor din jurul nostru.

*Ceea ce simțim nevoia să iertăm la alții ar
putea fi ceva dinlăuntrul nostru, un defect pe
care l-am ascuns noi înșine de propria noastră
conștiință*.*

*Ne putem stabili ca unic țel instaurarea
unei stări de pace mentală*.*

CUVÂNT ADRESAT CITITORULUI

*Noi suntem singurii responsabili pentru
propria noastră fericire*.*

În timp ce citești această carte, ține un carnetel sau un mic jurnal la îndemână. Ori de câte ori simți nevoia să faci un mic comentariu sau să îți notezi un gând care te inspiră, scrie-l în jurnal.

Ai putea începe acest jurnal cu o listă a persoanelor pe care ai putea să le ierți. Notează în fruntea listei acele persoane pe care consideri că nu le vei putea ierta niciodată. Ca să-ți ușurez acest proces, m-am gândit la diferite posibilități care ar putea apărea. Sper ca acestea să te ajute să completezi această listă.

Părinții, părinții vitregi, membrii propriei familii și rudele. Mulți copii trăiesc sentimentul că părinții nu le dau exact ce își doresc sau acele lucruri de care au nevoie. Când ajung adulți, ei păstrează aceste resentimente. La conferințele și seminariile pe care le ținem, eu și Diane obișnuim să-i rugăm pe cei de față să ridice mâinile toți cei care și-au iertat în totalitate părinții. Rareori se întâmplă să ridice mâinile mai mult de jumătate din auditoriu.

Mulți oameni au fost abuzați din punct de vedere emoțional, spiritual, fizic sau sexual în copilărie. În urma acestor abuzuri au rămas răni care par imposibil de vindecate. Alții au crescut într-un mediu aparent protector și blând, dar încă se simt răniți din cauza anumitor întâmplări. Chiar dacă ești de părere că ceea ce ți s-a întâmplat în copilărie este de neiertat, sau cel puțin greu de acceptat, notează la această rubrică numele care îți vin în minte.

Partenerii de viață, foștii parteneri de viață și foștii parteneri de cuplu. În conferințele și seminariile noastre, îi rugăm adeseori pe cei de față să ridice mâinile toți cei care au divorțat. Îi rugăm apoi pe acești oameni să ridice mâinile dacă și-au iertat în *totalitate* foștii parteneri de viață. Mai puțin de 25% dintre ei își ridică mâinile, ceea ce înseamnă că mai mult de 75% nu și-au iertat foștii parteneri.

Sunt absolut de acord că iertarea unui fost partener de viață sau de cuplu poate fi extrem de dificilă. De cele mai multe ori, avem de-a face cu oameni cărora le-am acordat cândva întreaga noastră încredere, acceptându-i în totalitate în inimile noastre. De aceea, durerea și dezamăgirea produse de trădarea lor sau de felul în care ne-au rănit sunt foarte profunde. Chiar dacă la ora actuală ți se pare că nu îți vei putea ierta niciodată fostul partener, trece-i totuși numele pe această listă.

Exponenții autorității. Mulți oameni se simt dezamăgiți, înșelați, răniți, mințiți sau chiar abuzați de anumiți exponenți ai autorității, cum ar fi profesorii, liderii religioși, părinții adoptivi, medicii, oficialii publici, politicienii, liderii guvernului, producătorii, comercianții și cei care activează în domeniul serviciilor. Spre exem-

plu, mulți lideri ai guvernelor lumii se fac vinovați de adevărate crime împotriva umanității. Este suficient să ne amintim în această direcție de cel de-al Doilea Război Mondial sau de Holocaust. În mod similar, există cazuri în care profesioniștii pe care îi plătim ca să ne ajute într-un domeniu sau altul ne aduc prejudicii (care uneori pot fi foarte grave). Adeseori ni se pare că acești oameni sunt cei mai greu de iertat între toți, întrucât un popor întreg a avut încredere în ei, iar ei i-au înșelat această încredere. Chiar dacă ești absolut convins că astfel de oameni nu merită cu niciun chip să fie iertați, pune-le totuși numele pe această listă.

Propriul tău corp fizic. Ești complet împăcat cu propriul tău corp fizic? Nu cumva te simți nefericit de felul în care arată sau în care se simte? Suferi cumva de un handicap fizic datorat unei cauze genetice, unei boli sau unei răniri? Suferi de o boală gravă? Te simți nefericit dintr-un motiv fizic care te împiedică să faci ceea ce ți-ai dori cu adevărat să faci? Te simți cumva furios că îmbătrânești și nu poți face nimic pentru a opri acest proces? Dacă ai răspuns afirmativ măcar la una din aceste întrebări, notează pe listă despre ce este vorba.

Propriile gânduri, sentimente și comportamente din trecut sau din prezent. Foarte mulți oameni obișnuiesc să se judece singuri. Lor le vine greu să își accepte anumite rutine comportamentale de care nu reușesc să scape și pe care le repetă din nou și din nou, oricât de mult s-ar chinui să le schimbe. Unii oameni s-au făcut vinovați în trecut de anumite greșeli care i-au rănit pe cei din jur sau care le-au provocat o mare durere. De multe ori, simțim că oricât de

mult timp și oricât de multă energie am investi în relația cu un anumit prieten sau cu un membru de familie, lucrurile nu se îmbunătățesc deloc. Alteori, simțim că oricâte eforturi am face pentru a ne apropia de un anumit țel sau de a avansa la locul de muncă, aceste eforturi se dovedesc în zadar. Nu de puține ori se întâmplă să credem că ar trebui să fim mai generoși cu anumite persoane, mai puțin critici și mai iertători! Dacă recunoști în viața ta o astfel de situație, descrie-o pe scurt și notează-o în jurnal.

Catastrofele naturale, soarta, norocul, o putere superioară, stelele sau viața însăși. Se întâmplă uneori să ni se pară că întreaga noastră viață are ceva cu noi. Auzim de multe ori în jurul nostru fraze de genul: „Nu am niciodată noroc!”, „Asta-i soarta mea!”, „Dacă există într-adevăr un Dumnezeu, cum de a permis să se întâmple așa ceva?” sau „Asta-i astrograma mea! Cine se poate lupta cu stelele?” Orice om trece prin momente în care se simte supărat pe anumite forțe mai presus de puterile lui și pe care nu le poate controla. Dacă ai nutrit vreodată astfel de gânduri, notează-le în jurnal.

Accidente, ofense și greșeli făcute de persoane străine care îți influențează negativ viața. Viața pare uneori plină de probleme sau chiar de pericole, deși la prima vedere noi nu am greșit cu nimic. De pildă, putem suferi un accident rutier, sau putem fi ofențați de un străin pe care nu l-am văzut în viața noastră. Se întâmplă uneori ca un hoț să ne spargă casa și să plece cu anumite obiecte de valoare, fie financiară, fie sentimentală. Astfel de întâmplări par imposibil de iertat. Dacă ai trăit astfel de experiențe, adaugă-le pe listă.

Reflecții referitoare la această listă

În timp ce completezi această listă, este posibil ca prin minte să îți treacă tot felul de gânduri și să îți apară tot felul de întrebări. Iată câteva dintre ele:

Mă tem să iert această persoană. Dacă aș face-o, m-aș simți de parcă aș fi de acord cu fapta sa. Este ca și cum i-aș transmite mesajul că sunt de acord cu ce a făcut.

Când mă gândesc la rana pe care mi-a produs-o X, mă simt de parcă aș avea în jurul inimii un zid din piatră, ca și cum aceasta ar fi complet împietrită. Nu cred că aș putea schimba vreodată duritatea pe care o simt față de această persoană.

Oscilez între dorința de a mă răzbuna pe această persoană pentru faptul că m-a rănit atât de profund și dorința de a șterge întreaga întâmplare din mintea mea.

Nu am să mă pot ierta niciodată pentru ceea ce am făcut. Nu merit să mai fiu vreodată fericit.

Mi-ar plăcea să scap de aceste sentimente de ură pe care le simt față de cel care m-a rănit, dar mă tem că dacă mă voi detașa de ele, persoana respectivă m-ar putea răni din nou.

Nu am nicio îndoială că aș fi mult mai fericit dacă aș putea scăpa de această supărare interioară, dar realmente nu știu cum să fac.

Astfel de întrebări și de gânduri apar în mod natural în mintea noastră atunci când ne aducem aminte de oamenii (sau de situațiile) care ne-au rănit cel mai tare și pe care – teoretic – ar trebui să-i iertăm. Răspunsurile la astfel de întrebări nu sunt deloc simple și soluțiile nu pot

fi descoperite ușor. Am scris totuși această carte cu scopul și cu convingerea că te-aș putea ajuta să înțelegi mai corect adevărata natură a iertării. În acest scop, trebuie să înțelegi avantajele și dezavantajele detașării de diferitele răni pe care le-ai suferit de-a lungul vieții. Așa cum vei descoperi în curând, lista pe care tocmai ai făcut-o te va ajuta foarte mult să te focalizezi asupra felului în care poate opera iertarea în propria ta viață.

Iertarea înseamnă să vezi lumina lui Dumnezeu în toți oamenii, indiferent de comportamentul lor.*

Capitolul Unu Rădăcinile nefericirii

De ce este atât de dificil să ne dăm seama că dorința noastră de a descoperi vasul cu aur de la capătul curcubeului nu face altceva decât să ascundă că noi înșine suntem în același timp și curcubeul și aurul?

Căsniciile cele mai fericite sunt construite pe fundamentul iertării.*

Să presupunem că starea noastră naturală de conștiință ar fi fericirea. La Centrul pentru Vindecare prin Schimbarea Atitudinii, unde punem un accent atât de mare pe iertare, obișnuim să le spunem pacienților noștri că esența oricărui om este iubirea*. Îi învățăm astfel (și ne propunem să învățăm noi înșine) să privească viața dintr-o altă perspectivă, a unor ființe spirituale care se află temporar în acest corp fizic. Dacă privim viața din această perspectivă, ne dăm seama că iubirea și fericirea sunt inseparabile. La rândul ei, iertarea ne învață că putem face o alegere: putem opta pentru iubire, nu pentru teamă, pentru pace, nu pentru conflict – indiferent de circumstanțele care ne afectează viața.

Înainte de a vorbi despre iertare, îți propun să analizăm pe scurt rădăcinile nefericirii. Dacă vom înțelege cum apare această stare, ne vom putea schimba ușor perspectiva asupra lumii înconjurătoare. Vom începe prin a examina convingerea curentă potrivit căreia fericirea are drept cauză diferitele lucruri exterioare.

Trăind în această societate modernă, mulți oameni ajung să creadă că banii și acumularea de lucruri materiale îi pot face fericiți. Drama este că cu cât acumulează mai mult, cu atât mai multe lucruri sau cu atât mai mulți bani își doresc. Oricât de mult ar obține, niciodată nu li se pare de ajuns. Odată adoptată această perspectivă asupra vieții, ei ajung să creadă că fericirea durabilă depinde de lucrurile din afara lor, pe care nu le au încă. Dacă le-ar putea obține, ei sunt convinși că ar fi fericiți. De cele mai multe ori, această căutare se sfârșește printr-un sentiment de frustrare, de mânie, de nefericire și chiar de disperare. În mod evident, această convingere este greșită din start.

De ce este atât de dificil să înțelegem că această căutare a vasului cu aur de la capătul curcubeului nu face decât să ascundă faptul că noi înșine suntem deopotrivă aurul și curcubeul?

Există atât de multe tentații în această lume pe care putem da vina pentru nefericirea noastră, pentru lipsa de bani sau de posesiuni materiale cu care ne confruntăm. Dacă privim în jurul nostru, vedem oameni care au mai multe lucruri decât noi și care par mai fericiți decât suntem noi. De aceea, ne orientăm către ei și încercăm să umplem golul din inimile noastre prin stabilirea unor relații cu ei. La prima vedere, pare un mare salt înainte să trecem de

la căutarea lucrurilor materiale la căutarea unor oameni care să umple golul din inimile noastre. În realitate, este vorba de aceeași proiecție în exterior, care ne face să credem că fericirea noastră depinde de alți oameni. „Dacă aș găsi persoana potrivită alături de care să îmi petrec viața, m-aș simți împlinit”.

Ne trezim astfel într-un cerc psihologic vicios, care continuă să se rotească la infinit, aducându-ne aceleași dezamăgiri și aceeași nefericire. În realitate, nici banii, nici posesiunile materiale și nici ceilalți oameni nu ne pot face mai fericiți. Chiar dacă trăim uneori momente de fericire, acestea se dovedesc efemere, după care ne simțim din nou prinși în capcana vieții. Care este însă alternativa?

Care este acea parte a conștiinței noastre care caută în permanență în afara propriei noastre ființe? Are ea un nume? Este vorba de acea parte a conștiinței care crede că adevărata noastră identitate se limitează la corpul și la personalitatea noastră, refuzând să accepte faptul că noi suntem în realitate ființe spirituale care trăiesc pentru o bucată de vreme într-un corp fizic.

Pentru a descrie această parte a conștiinței preocupată numai de lumea exterioară, voi folosi în continuare cuvântul *ego*. Ego-ul încearcă să își justifice existența în viața noastră afirmând încontinuu că nu face decât să vegheze asupra propriului nostru interes, că trupul nostru are nevoie de el pentru a rămâne ancorat în această realitate fizică, protejându-se în acest fel. În caz contrar, am putea ieși pe stradă în fața unui camion care merge cu viteză mare, am putea uita să mâncăm sau am putea uita să ne

ferim de toate pericolele care ne pândesc în această lume. Egoul nostru este cel care dorește să ne facă să credem că banii pot cumpăra fericirea și că orice om care nu crede acest lucru nu știe în ce magazin să caute!

Egoul nostru este astfel structurat încât ne transmite încontinuu mesajul că trăim într-o lume nedreaptă în care putem cădea cu ușurință victime în fața a tot felul de pericole dacă nu vom fi în permanentă vigilență. Atunci când reușește să ne convingă că suntem o biată victimă, egoul nostru este cel mai fericit, căci acesta este momentul în care îi înmănăm întreaga noastră putere. Ultimul lucru pe care ar dori egoul nostru să-l credem este că avem de ales, că putem opta pentru a nu mai fi victime, că putem alege iubirea în locul fricii, că putem alege iertarea în locul amărăciunii, al resentimentelor și al judecăților critice.

În aceste condiții, nu este greu să ne dăm seama că egoul consideră iubirea, fericirea și pacea interioară ca fiind dușmanii lui personali, căci ori de câte ori experimentăm aceste stări interioare, noi ne experimentăm practic esența spirituală. Lumea privită din această perspectivă apare ca fiind extrem de diferită de cea pe care încearcă egoul nostru să ne facă să o percepem. Iertarea nu este deloc greu de practicat dacă privim lumea prin ochii iubirii, căci atunci ni se pare evident că adevăratul răspuns pe care l-am căutat întreaga noastră viață se află în această perspectivă, și nu în convingerile egoului referitoare la lumea exterioară.

Când nu mai poate să suporte, egoul ne șoptește în mintea noastră că nu vom experimenta prea mult timp această fericire, așa că mai bine ne-am întoarce la realitatea

fizică dacă dorim să cunoaștem adevărata fericire de durată. Mai devreme sau mai târziu, ne susură el la ureche, această aparentă armonie se va destrăma. Cu siguranță, va apărea un obstacol. O persoană sau un eveniment va interfera inevitabil cu actuala noastră fericire, făcând-o să dispară. De aceea, mai bine am începe de pe acum să căutăm o persoană pe care să dăm vina. Sfatul egoului este întotdeauna să căutăm greșelile celor din jur, pornind de la premisa că noi avem întotdeauna dreptate, iar ceilalți greșesc întotdeauna.

În ultimă instanță, fericirea sau nefericirea noastră *depinde* de gradul în care acceptăm sau nu sfaturile egoului. Gândește-te ce se întâmplă atunci când îi judeci pe ceilalți, când te superi pe ei sau când te cramponezi de idei precum vinovăția și condamnarea. Aceste sentimente te împiedică întotdeauna să simți iubirea, pacea interioară și fericirea. Nefericirea ta devine disproporționată și începi să cauți vinovății și greșeli ale altora, condamnându-i astfel pentru propria ta nefericire.

Iertarea este un proces de transformare. Într-o singură clipă, noi putem renunța la paradigma care spune că trebuie să căutăm în lumea exterioară pentru a ne găsi adevărata fericire. Printr-o simplă schimbare a atitudinii interioare, noi ne putem elibera de convingerea egoului potrivit căreia nu ne putem simți în siguranță decât crezând în propriul nostru statut de victimă și acționând defensiv. Printr-o simplă schimbare a perspectivei, noi putem renunța să mai căutăm vinovați în afara noastră ca să aruncăm asupra lor povara pentru propria noastră nefericire. Ne putem îmbrățișa adevărata noastră esență spirituală, descoperind

instantaneu că aceasta a fost dintotdeauna sursa iubirii, păcii interioare și fericirii noastre. Această esență spirituală ne stă întotdeauna la îndemână. Ea nu este niciodată prea departe de noi și nu ne cere nimic în schimb pentru a ni se revela. De fapt, ea nu așteaptă altceva decât să o căutăm pentru a ieși la iveală.

Iertarea poate fi învățată la orice vârstă și de către oricine, indiferent de ceea ce crede în momentul de față, de experiențele sale trecute sau de felul în care i-a tratat până acum pe cei din jur.

Un model de iertare

Acum câțiva ani, am cunoscut împreună cu soția mea Diane o femeie pe nume Andrea de Nottbeck. Am aflat despre ea în urma unui telefon cu totul neobișnuit pe care l-am primit de la o persoană din Elveția care ne-a spus că o femeie care trăia în acea regiune dorea să ne dea un tablou. Femeia avea la acea vreme 93 de ani, dar se bucura de o sănătate perfectă. Și-a dăruit cea mai mare parte a averii unor societăți filantropice, dar încă mai avea o posesiune materială de valoare pe care dorea să o dăruiască înainte de a muri. Era vorba de o pictură a lui Iisus Christos din secolul al XIII-lea.

Neștiind cine ar merita să primească tabloul la moartea ei, ea s-a retras în munți și a început să mediteze. După numai câteva momente, a primit următorul răspuns: „*Iubirea înseamnă renunțarea la frică*”. De aceea, s-a decis să îi dăruiască tabloul autorului cărții cu acest nume, respectiv lui Jerry Jampolsky, cel care a descris în carte motivele care

ne împiedică să iubim. De aceea, și-a rugat o prietenă să ne sune în Statele Unite.

Așa cum aveam să aflăm mai târziu, după moartea soțului ei, cu câțiva ani înainte, Andrea a devenit o femeie morocănoasă și dificilă, cu care nimeni nu se putea înțelege. Era extrem de certăreată și gata să provoace pe oricine. La vârsta de 85 de ani, o prietenă i-a dat un exemplar din cartea mea, *Iubirea înseamnă renunțarea la frică*.

Cartea a impresionat-o atât de mult pe Andrea încât aceasta a început să o recitească zilnic. În scurt timp, ea a început să îi ierte pe toți cei din viața ei care au rănit-o de-a lungul vremii. S-a iertat de asemenea pe ea însăși pentru comportamentul ei lipsit de iubire sau care le-a provocat multă durere celor din jur. În mod miraculos, viața ei s-a schimbat radical. Supărarea ei pe întreaga lume a dispărut ca prin farmec și Andrea a devenit mai veselă și mai fericită decât s-a simțit vreodată până atunci. Pentru a sărbători această transformare, ea și-a schimbat chiar numele în Happy (Fericita).

Deși nu am aflat acest lucru până când nu am cunoscut-o personal, Happy a fost cea care a aranjat traducerea cărții *Iubirea înseamnă renunțarea la frică* în limba franceză și publicarea ei în Europa cu câțiva ani înainte.

Când am auzit povestea transformării lui Happy, am decis împreună cu Diane să îi facem o vizită, combinând această excursie cu una pe care o aveam deja programată în Orientul Mijlociu. Când am ajuns în Elveția, am cunoscut-o în sfârșit pe această femeie cu totul extraordinară. Printre altele, ne-a arătat o revistă franceză cu poza ei pe copertă zburând cu parapanta deasupra teritoriului Franței! La

vremea când a fost făcută fotografia avea 88 de ani! Ca și cum asta nu ar fi fost de ajuns, la vârsta de 91 de ani a sărit cu parașuta dintr-un avion.

Am petrecut trei zile minunate alături de Happy în casa ei din Geneva, în Elveția. Trebuie să recunosc că se ridica întru totul la înălțimea noului ei nume. A fost într-adevăr una dintre cele mai fericite, mai împăcate și mai pline de iubire persoane pe care le-am cunoscut vreodată în această viață.

Când am întrebat-o pe Happy cum a procedat pentru a introduce toate aceste schimbări pozitive în viața ei, ne-a răspuns: „O, nu am făcut decât un singur lucru: am renunțat la toate judecățile mele critice”.

Am plecat de la Happy chiar pe 1 ianuarie, după ce am petrecut împreună cu ea Revelionul. Diane s-a întors în California cu tabloul pe care ni l-a dăruit, iar eu am plecat mai departe către Orientul Mijlociu pentru a mă întâlni acolo cu câțiva prieteni. Trei săptămâni mai târziu, am primit un telefon prin care am fost anunțați că Happy a murit liniștită în somn, exact așa cum ne prezisese că se va întâmpla.

Până în ziua de astăzi am rămas absolut convins că viața lui Happy s-a transformat datorită iertării. Mă simt extrem de recunoscător pentru faptul că am avut ocazia să o cunosc pe această femeie minunată. În mintea mea și a Diane, ea va rămâne de-a pururi modelul perfect al puterii de transformare a iertării și un prilej de aducere aminte că nu este niciodată prea târziu ca să te schimbi în bine.

Miracole inspirate de iertare

În sfârșit, doresc să îți relatez o poveste publicată în cartea lui Yitta Halbertstam și Judith Leventhal, *Miracole minore: coincidențe ieșite din comun care se petrec în viața de zi cu zi*. Povestea ilustrează perfect rezultatele care pot fi obținute prin procesul iertării. Citez cu aproximație:

La vârsta de 19 ani, tânărul Joey a plecat de acasă și a renunțat la religia lui evreiască. Supărat la culme, tatăl lui l-a amenințat că nu îl va mai recunoaște ca fiu dacă nu își va schimba atitudinea.

Joey nu și-a schimbat atitudinea, așa că orice comunicare între tată și fiu a încetat complet. Fiul s-a plimbat prin întreaga lume, încercând să se regăsească pe sine. S-a îndrăgostit de o femeie frumoasă, și pentru o vreme a crezut că și-a găsit menirea în viață.

Câțiva ani mai târziu, Joey s-a întâlnit din întâmplare cu un fost prieten din orașul său natal. Întâlnirea s-a petrecut într-o cafenea din India. Cei doi prieteni au petrecut împreună întreaga zi. Tot povestind, prietenul lui Joey i-a spus acestuia la un moment dat: „Îmi pare rău să-ți spun că tatăl tău a murit luna trecută”.

Joey a rămas împietrit. Era prima dată când auzea că tatăl său murise. Răscolit, s-a întors acasă și a început să își reconsidere rădăcinile evreiești. S-a despărțit de iubita lui, tocmai pentru că aceasta nu dorea să știe nimic de tradiția iudaică, deși era la rândul ei evreică.

După ce a rămas o vreme scurtă acasă, Joey s-a îndreptat către Ierusalim, unde a vizitat Zidul Plângerii. El

s-a decis să scrie un bilețel în care să își exprime iubirea față de tatăl său decedat și să îl roage să îl ierte.

După ce a scris bilețelul, Joey l-a rulat și a încercat să îl facă să intre într-o gaură din zid, conform tradiției. Fără să vrea, el a scos astfel un alt bilețel rulat, care a ieșit din gaură și a căzut la picioarele sale. Joey s-a aplecat și l-a luat de jos. Curios, l-a desfăcut. Scrisul i se părea familiar, așa că a început să-l citească. Pare uluitor, dar bilețelul era de la tatăl lui și îi era adresat lui Dumnezeu, căruia tatăl îi cerea iertare pentru faptul că și-a renegat propriul fiu. În continuare, el își exprima iubirea profundă și necondiționată pentru Joey.

Joey a rămas cutremurat. Cum era posibil? Era mai mult decât o coincidență; era un miracol. Oricât de greu i se părea de crezut, biletul din mâna lui și scris de mâna tatălui său era cea mai bună dovadă că nu trăia un vis.

În urma acestei întâmplări, Joey a început să studieze cu toată seriozitatea religia evreiască. Doi ani mai târziu, el s-a întors în Statele Unite, unde a fost invitat la masă de un rabin, prieten de-al său. Spre uimirea lui, el s-a întâlnit aici cu fosta lui iubită, cea care l-a părăsit cu doi ani în urmă pentru convingerile sale. Se pare că se întorsese și ea la originile ei evreiești.

La scurt timp, Joey s-a căsătorit cu iubita lui.

De câte ori nu se întâmplă să auzim astfel de istorii în care iertarea șterge radical urmele dureroase ale trecutului. La prima vedere, pare greu de crezut că această simplă schimbare a percepției poate produce asemenea miracole, eliminând blocajele care ne împiedică să iubim. Povestea

lui Joey ne arată că nici măcar moartea nu poate sta în calea acestui proces. După toate aparențele, însăși realitatea incidentului care ne-a făcut cândva să suferim atât de mult dispare cu desăvârșire, fiind înlocuită de iubirea care a fost întotdeauna prezentă, chiar dacă până acum a fost ascunsă, și care va rămâne de-a pururi în sufletul nostru.

Decizia de a nu ierta pe cineva este o decizie de a suferi.*

Pentru a fi fericit, tot ce trebuie să fac este să renunț la toate judecățile mele critice.*

Capitolul Doi **Ce este iertarea?**

Iertarea este cel mai puternic remediu vindecător din câte există.*

Nu ne vom putea bucura cu adevărat de relații armonioase decât atunci când vom renunța să le spunem celorlalți oameni cum să își trăiască viața și când vom începe să practicăm iubirea și iertarea.

Privită din perspectiva Iubirii și a Spiritului, iertarea reprezintă decizia de a renunța la trecutul dureros, de a nu mai suferi, de a-ți vindeca inima și sufletul, de a nu mai prețui mânia și ura, de a renunța la dorința de a-i răni pe ceilalți sau pe tine însuți din cauza unui motiv care s-a petrecut cândva, în trecut. Ea reprezintă decizia de a privi lumina din ceilalți oameni, nu de a-i judeca și de a-i condamna.

Iertarea înseamnă să simți acea stare de compasiune, de blândețe și de dăruire care există întotdeauna în inima ta, indiferent cât de hidoasă ți se pare lumea exterioară în momentul de față. Ea reprezintă cea mai sigură cale care conduce către pacea interioară și către fericire, către

propriul suflet. Această stare de pace interioară ne stă întotdeauna la dispoziție, fiind oricând gata să ne întâmpine cu cea mai mare bucurie. Chiar dacă în momentul de față nu vedem pancarta ei de bun venit, acest lucru se datorează faptului că ea este ascunsă în spatele atașamentului nostru față de mânie.

Există în fiecare dintre noi un aspect al conștiinței care crede că noi nu putem ajunge la starea de pace mentală decât dacă ne cramponăm de ură, de mânie sau de durere. El ne învață că trebuie să ne protejăm singuri pentru a nu mai suferi și că nu putem obține fericirea și pacea interioară după care tânjim decât dacă ne atașăm de ura noastră și de răzbunarea pe care ne-o dorim. Există în fiecare dintre noi un aspect al conștiinței care ne învață că trebuie să ne limităm și să ne ascundem iubirea și bucuria interioară pentru a nu mai fi vulnerabili și pentru a nu mai fi răniți, așa cum s-a întâmplat în trecut.

Noi putem privi iertarea ca pe o călătorie de-a lungul unei punți imaginare dintr-o lume în care nu facem altceva decât să ne reciclăm la infinit mânia într-o lume a păcii și a armoniei. Această călătorie ne poate conduce către adevărata noastră esență spirituală și către inima lui Dumnezeu. Ea ne poate conduce într-o lume nouă, a iubirii necondiționate și nelimitate.

Iertarea ne ajută să primim tot ceea ce își dorește cu adevărat inima noastră. Ea ne scapă de teamă, de mânie și de durere, învățându-ne să experimentăm starea de unitate cu semenii noștri și cu Sursa noastră spirituală.

Iertarea este cea mai sigură cale de ieșire din întuneric și de întoarcere în lumină. Ea reprezintă principala noastră

menire aici, pe pământ, permițându-ne să ne cunoaștem pe noi înșine ca o lumină a lumii. Ne învață să scăpăm de umbrele trecutului, indiferent dacă aceste umbre ne-au aparținut nouă sau altor persoane.

Iertarea ne poate elibera din închisoarea fricii și a mâniei, în care ne-am înlănțuit singuri mintea. Ea ne poate elibera de nevoia și de dorința noastră de a ne schimba trecutul. Atunci când iertăm, rănila provocate de suferințele din trecut sunt cauterizate și vindecate, iar noi putem experimenta subit realitatea plină de iubire a lui Dumnezeu. În această realitate nu există altceva decât iubirea. Atât. La acest nivel, nu există nimic care să trebuiască să fie iertat.

În *Cursul de Miracole* există un pasaj minunat referitor la iertare. Îl voi cita integral în continuare, deoarece consider că descrie perfect beneficiile generate de actul iertării.

„IERTAREA ÎMI OFERĂ TOT CEEA CE ÎMI DORESC”.

Ce ți-ai putea dori fără ca iertarea să-ți poată oferi? Îți dorești pace? Iertarea ți-o oferă. Îți dorești fericire, o minte liniștită, o certitudine a scopului, un simț al valorii și al frumuseții care transcende această lume? Îți dorești să te bucuri pentru totdeauna de siguranță, de atenție și de căldura protecției pure? Îți dorești acea stare de pace care nu poate fi tulburată de nimic și de nimeni, acea blândețe care nu poate fi rănită de cineva, acel confort interior profund, acea odihnă atât de perfectă pe care nimeni și nimic nu o poate alunga?

Iertarea îți oferă toate aceste lucruri, și chiar mai mult. Ea face să îți strălucească ochii atunci când te trezești și îți

dăruiește bucuria de care ai nevoie pentru a-ți începe ziua. Îți mângâie fruntea atunci când dormi și se odihnește pe pleoapele tale astfel încât să nu ai coșmaruri legate de frică și de rău, de orori și de atacuri. Când te trezești din nou, îți oferă o altă zi plină de fericire și de pace. Iertarea îți oferă toate aceste lucruri, și chiar mai mult.*

(DIN LECȚIA NR. 122)

Iertarea înseamnă să renunți la toate ne-împlinirile trecute și la dorința de a fi avut un trecut mai bun.

*Puterea iubirii și a iertării poate da naștere
unor miracole în viața noastră*.*

*Atunci când înveți să ierți, cuvântul cheie
este dorința explicită de a ierta*.*

Capitolul Trei **Mintea care nu iartă**

Cei mai mulți dintre oameni preferă să evite medicamentele despre care știu cu siguranță că pot avea efecte secundare nedorite. Din păcate, noi nu suntem la fel de selectivi cu gândurile noastre și nu suntem conștienți de efectele toxice pe care le pot avea acestea pentru organismele noastre.

În capitolul 1 am vorbit despre acea parte a conștiinței noastre care nu se identifică decât cu trupul și cu personalitatea. Am numit această parte *ego*. Egoul este cel care ne șoptește la urechi că nu vom putea găsi fericirea decât în lumea exterioară, printr-o acumulare de *lucruri*. El este cel care ne șoptește că dacă vom găsi un partener de cuplu potrivit, totul se va armoniza în viața noastră și nu vom mai putea cunoaște suferința. Atunci când lucrurile

par să meargă prost, el ne învață că singurul lucru pe care îl putem face este să dăm vina pe altcineva.

Egoul are propriul său sistem de convingeri. Dacă dorim, noi îi putem accepta convingerile. Dacă nu dorim, putem căuta alte perspective din care să privim această lume. Desigur, nu trebuie să uităm că egoul nostru face parte integrantă din noi. De aceea, cu cât ne vom amplifica discernământul, recunoscând gândurile datorate egoului temător, cu atât mai liberi vom fi să optăm pentru o viață mai plină de iubire și de pace.

Sistemul de convingeri al egoului este bazat pe teamă, pe vinovăție și pe condamnare. Dacă am opta numai pentru principiile și liniile sale directoare, am opta practic pentru o stare perpetuă de conflict și nu am mai cunoaște vreodată pacea interioară și fericirea.

Acesta fiind însuși mecanismul de funcționare al egoului, nu trebuie să ne mire faptul că acesta nu crede în iertare. De fapt, el va face întotdeauna tot ce-i va sta în puteri pentru a ne convinge că nimeni din această lume nu merită să fie iertat. Mai mult, va merge până acolo încât ne va spune că noi înșine nu merităm să fim iertați! Egoul se cramponează cu disperare de convingerea că nimeni nu trebuie iertat pentru greșelile sale.

Pe de altă parte, el este absolut convins că trebuie să ne apărăm în permanență de atacurile celor din jur. El ne transmite încontinuu acest mesaj, sub forma unor sentimente care pot fi recunoscute cu ușurință. Spre exemplu, mintea neiertătoare a egoului va încerca întotdeauna să ne convingă că singura modalitate de a ne proteja de o eventuală nouă rană sufletească este aceea de a pedepsi

persoana care ne-a rănit prin mânia și prin ura noastră, izolând-o și arătându-i disprețul nostru, astfel încât să se simtă prost pentru fapta sa.

Egoul nostru se manifestă prin acel sentiment interior care ne face să credem că ar fi nepotrivit, prostesc sau chiar o nebunie să iertăm pe cineva ale cărei acțiuni ne-au rănit sau ne-au făcut să ne simțim amenințați în vreun fel. Ca și cum acest lucru nu ar fi de ajuns, egoul ne reamintește în permanență că în viața noastră există oameni care nu își doresc nimic mai mult pe lume decât să ne rănească în fel și chip, oameni care merită exclusiv mânia noastră, nicidecum iertarea.

Peste toate, egoul este și foarte viclean. El se pricepe de minune să își aleagă martorii. Și poți fi absolut sigur că îi va alege numai pe aceia care îi vor susține pe de-a-ntregul părerile. Prietenii pe care îi am la ora actuală, de când am optat pentru calea spirituală, sunt complet diferiți de cei pe care îi aveam pe vremea când eram alcoolic.

Egoul este prin excelență contradictoriu. Spre exemplu, el ne ascunde faptul că atunci când cedăm în fața impulsului de a ne înfuria pe alte persoane, dorind să le pedepsim, noi ne închidem singuri în propria noastră închisoare. Un alt secret pe care ni-l ascunde este acela că gândurile noastre lipsite de iertare creează în inima noastră un gol interior, un sentiment de pierdere și de tristețe care ne împiedică să trăim starea de pace interioară și de iubire. Acest gol interior ne desparte de semenii noștri și de starea de unitate care ar trebui să ne caracterizeze.

În cazul în care credem în Dumnezeu, egoul ne șoptește la urechi că acesta este un Dumnezeu furios și

răzbunător, gata să ne lovească cu trăsnetul lui pentru a ne pedepsi pentru „păcatele” și pentru gândurile noastre „greșite”. Egoul ne învață că nu putem avea încredere și nu ne putem simți în siguranță în prezența lui Dumnezeu.

El susține că iubirea necondiționată pentru Dumnezeu nu este altceva decât o iluzie pe care ne-o creăm singuri și că atât timp cât ne vom crampona de această viziune stupidă, nu vom face decât să ne amăgim singuri.

Egoul încearcă să ne convingă în permanență că Dumnezeu este veșnic mânios și gata oricând să provoace moartea oamenilor prin tot felul de dezastre naturale de genul cutremurelor și al tornadelor careucid atâția oameni sau îi lasă fără casă. El merge până acolo încât afirmă că Dumnezeu ne trimite aceste nenorociri numai pentru a ne pedepsi pentru păcatele noastre.

Mintea incapabilă de iertare a egoului se cramponează în permanență de gândurile de teamă, de suferință, de durere, de disperare, de griji și de îndoieli. Ea consideră că orice greșală reprezintă un păcat de neiertat.

Posibile efecte secundare toxice ale gândurilor noastre

Medicii încearcă să descopere posibilele efecte secundare toxice ale medicamentelor pe care le prescriu pacienților lor. În ultima vreme, pacienții devin din ce în ce mai responsabili pentru propria lor sănătate, citind tot felul de informații și educându-se singuri. Pentru a ne elibera de disconfortul și de povara suferințelor noastre, noi ar trebui să fim însă la fel de atenți și în ceea ce privește gândurile noastre, la fel cum procedăm cu medicamentele pe care le introducem în trupul nostru. Efectele secundare ale culti-

vării unor gânduri negative pot avea un impact devastator asupra bunăstării noastre fizice și psihice. În lista de mai jos am prezentat doar câteva din probleme fizice care pot fi asociate cu o minte incapabilă de iertare:

- Durerile de cap
- Durerile de spate
- Durerile de ceafă
- Durerile de stomac și simptomele asociate cu ulcerul
- Depresia
- Lipsa de energie
- Anxietatea
- Iritabilitatea
- Tensiunile interioare
- Insomnia și incapacitatea de a te odihni
- Frica lipsită de un motiv aparent
- Nefericirea

Puțini oameni din această lume ar lua un medicament despre care știu că le poate face rău. Din păcate, noi nu suntem la fel de selectivi și cu gândurile pe care le cultivăm în mintea noastră. Care este antidotul acestei probleme? Care este cel mai puternic remediu pe care îl avem pentru vindecarea minții și gândurilor noastre negative (cele care produc toate simptomele din lista de mai sus)? Iertarea. Acesta este remediul atotputernic și miraculos care poate conduce la dispariția tuturor acestor simptome.

*Mintea care nu iartă ne ascunde faptul că în
acest fel noi ne închidem singuri în închisoarea
mâniei și a urii, prin cramponarea de aceste
emoții negative*.*

*Iertarea celor din jur este primul pas către ierta-
rea de sine*.*

Capitolul Patru **Principalele 20 de motive pentru care refuzăm să iertăm**

*Noi avem întotdeauna de ales: putem opta pentru vocea
 iubirii sau pentru cea a egoului nostru*.*

Sistemul nostru imunitar poate deveni mai puternic dacă învățăm să iertăm.

Este foarte greu să ierți atunci când asculți de vocea egoului, care te învață că cel mai bun lucru pe care poți să îl faci este să pedepsești persoana care te-a rănit, refuzându-i iubirea ta. Este foarte greu să ierți atunci când ai un ego încăpățânat care încearcă în permanență să te convingă că ura îți conferă o siguranță și o certitudine mult mai mare decât iubirea.

Este foarte important să nu facem din egoul nostru un dușman, dar nici să ne atașăm prea tare de el. Este la fel de important însă să ne dăm seama că acesta ne poate conduce pe căi greșite. Egoul nostru nu încetează niciodată cu predicile. El se cramponează de un sistem de convingeri care valorizează conflictul, frica, indiferența și nefericirea, făcând din ele principalele lui priorități. Egoul consideră iubirea pur și simplu un act de nebunie.

Personal, am optat pentru un cu totul alt sistem de valori. Eu cred că adevărata nebunie constă în a *nu-ți* permite să experimentezi și să exprimi iubirea.

Atunci când devenim prea atașați de vocea egoului, lucru care se întâmplă îndeosebi în momentele de stres sau atunci când lucrurile nu merg în viața noastră așa cum ne-am dori, noi auzim distinct în mintea noastră vocea egoului, care ne transmite mesajul că nu este cazul să iertăm.

În realitate, noi avem întotdeauna de ales: *putem asculta vocea iubirii sau cea a egoului**. Cum ne putem da seama când anume ne vorbește egoul? Simplu: vocea egoului se naște întotdeauna din teamă. Sfaturile sale ne lasă întotdeauna într-o stare de conflict interior, niciodată de pace. Atunci când ascultăm de mintea incapabilă să ierte a egoului, aceasta ne oferă nenumărate motive pentru a nu ierta, ascunzându-ne însă faptul că singurii care vom suferi, pierzându-ne pacea interioară, suntem noi*. Iată 20 de exemple ale modului de a raționa al egoului:

1. Acel om te-a rănit profund. El merită pe deplin să fii furios pe el, să nu-l mai iubești și să fie pe-depsit.
2. Nu fii prost! Dacă îl vei ierta, acel om te va răni din nou și din nou.
3. Dacă îl ierți, nu îți dovedești decât propria slăbiciune.
4. Dacă ierți această persoană, este ca și cum i-ai spune că a avut dreptate, iar cel care a greșit ai fost tu!

5. Numai un om lipsit de respect față de sine ar putea ierta această persoană.
6. Atunci când nu ierți pe cineva, îți manifesti controlul asupra persoanei respective. Controlul este principala metodă pe care o aplică egoul pentru a se simți în siguranță.
7. Cea mai sigură cale de a ține la distanță persoana care te-a rănit este să nu o ierți niciodată.
8. Dacă nu vei ierta această persoană, te vei simți mai bine, căci aceasta este cea mai sigură cale de a te răzbuna pe ea.
9. Dacă nu vei ierta această persoană, vei obține controlul asupra ei.
10. Iertarea celui care te-a rănit este cea mai mare prostie din lume.
11. Atunci când ierți pe cineva, renunți la propria ta siguranță interioară.
12. Dacă îl ierți pe cel cu care te-ai certat, riști să îl faci să creadă că ești de acord cu ceea ce a făcut.
13. Iertarea nu este altceva decât acceptarea comportamentului greșit.
14. La limită, poți ierta pe cineva, dar numai dacă își cere sincer iertare pentru ceea ce a făcut. Nici chiar atunci nu trebuie să îl ierți însă pe deplin.
15. Dacă îl ierți pe acest om care a păcătuțit, Dumnezeu te va pedepsi.
16. Recunoaște: întotdeauna, greșeala îi aparține celui alt, așa că ce rost are să ierți?
17. Nu crede niciodată pe cineva care îți spune că proiectezi asupra celorlalți propriile tale greșeli pe care nu le poți privi în interiorul tău.

18. Nu cădea în capcana celor care îți spun că dacă nu poți ierta pe cineva pentru o anumită greșeală, acest lucru se datorează faptului că nu poți accepta o faptă pe care ai comis-o tu însuși și pe care o consideri de neiertat.
19. Dacă vei ierta această faptă oribilă, nu vei fi cu nimic mai bun decât cel care ă comis-o.
20. În cazul în care crezi că există un Dumnezeu sau ● putere superioară care te protejează să nu mai fii o victimă inocentă atât timp cât îi ierți pe cei din jur, înseamnă că ți-ai pierdut complet mințile!

Cum trebuie să procedezi cu mesajele egoului

Recitește lista de mai sus și familiarizează-te cu modul de a gândi al egoului. În scurt timp vei ajunge să recunoști interferențele sale cu mintea ta și gândurile pe care ți le trimite. În acel moment îți vei da seama că ai de ales între vocea egoului și cea a iubirii, respectiv a iertării. În capitolele care vor urma vom explora și alte metode prin care poți recunoaște această voce.

Iertarea ne eliberează de trecutul dureros.*

*Nu poți decât fie să ierți în totalitate, fie să nu
ierți deloc*.*

*Dacă dorești să ierți, consacră-i întreaga ta mânie
și angoasă lui Dumnezeu*.*

Capitolul Cinci **Înlăturarea obstacolelor din calea iertării**

Noi putem alege gândurile care ne trec prin minte.*

Ori de câte ori luăm în mână un ziar sau dăm drumul la televizor, la ora știrilor, noi aflăm tot felul de incidente neplăcute care se petrec în lume, uneori chiar în imediata noastră apropiere. Tot acest mecanism ne convinge că este oricând posibil ca în viața noastră să se producă lucruri de neiertat. Uneori, ne dăm seama că noi înșine am făcut sau am spus de-a lungul vieții lucruri care sunt de neiertat. Mesajul pe care ni-l transmite mass-media poate fi interpretat însă și altfel, dacă ne schimbăm perspectiva din care privim lumea: noi nu putem opri ciclul distrugerii și al durerii pe această planetă decât prin puterea iertării.

Schimbarea sistemului nostru de convingeri

Dacă dorim să învățăm valoarea iertării – deopotrivă a celorlalți oameni și a noastră – noi trebuie să ne schimbăm sistemul de convingeri. În acest scop, putem începe prin a renunța la convingerea egoului că trebuie să găsim neapărat pe cineva pe care să dăm vina atunci când în viața noastră merge ceva prost. Putem adopta apoi noi convingeri în inima noastră, care să ne ajute să înțelegem

valoarea renunțării la autocondamnare și la condamnarea celor din jur, astfel încât să ne putem înconjura numai de iubire*.

Una din modalitățile prin care putem face acest lucru constă în a ne schimba modul de a gândi în legătură cu noi înșine. Egoul se identifică în totalitate cu corpul fizic și nu concepe faptul că noi suntem ființe spirituale care au venit să locuiască pentru o vreme într-un astfel de corp. Dacă vom reuși să ne schimbăm această percepție, privindu-ne ca ființe spirituale eterne și nu doar ca niște simple corpuri, ne va fi mult mai ușor să sesizăm valoarea iertării.

Ori de câte ori îmi contemplu retroactiv viața, îmi dau seama că ceea ce m-a împiedicat de-a lungul vremii să experimentez starea de pace interioară a fost incapacitatea mea de a înțelege valoarea iertării de sine și a iertării semenilor mei. Fără să vreau, m-am lăsat prins în capcana rușinii, vinovăției, negării și mâniei trezite de diferite evenimente petrecute în trecut. Mulți ani la rând, m-am perceput ca o victimă, condamnând întreaga lume pentru nefericirea mea.

Călătoria mea spirituală a început în anul 1975, când am început să citesc *Cursul de Miracole*. Această serie de texte mi-a schimbat dramatic viziunea asupra lumii, dar și cea legată de sine. Chiar și astăzi continui să învăț încă foarte multe lucruri din *Curs*, dar și să mă dezvăț de diferite convingeri pe care le-am adoptat în trecut.

La ora actuală sunt absolut convins că pentru a fi cu adevărat fericiți și împăcați, noi trebuie să învățăm să prețuim valoarea iertării, a iubirii de sine și a iubirii semenilor noștri. Fericirea și pacea interioară nu apar decât atunci

când renunțăm să mai căutăm vinovați pentru lucrurile care nu merg bine în viața noastră. Învinovățirea altuia nu ne aduce fericirea pe care ne-o dorim, la fel cum nu pot face acest lucru nici răzbunarea sau pedepsirea celor vinovați. Singura care ne poate aduce această fericire de durată este iertarea. Noi suntem singurii care putem opri cercul vicios al mâniei, durerii, amărăciunii și tristeții provocate de conflictele noastre interioare și exterioare.

Fiecare om este responsabil pentru renunțarea la blocajele pe care și le-a impus singur, pentru iertarea de sine și pentru iertarea celor din jur, care îi pot aduce vindecarea, bucuria și pacea pe care le caută de atâta vreme.

Schimbările încep să apară odată cu depășirea fiecărui obstacol

Transcenderea fricii, rușinii și vinovăției. Primul obstacol pe care trebuie să îl depășim este incapacitatea noastră de a ne schimba sistemul convingerilor. Poate cel mai mare blocaj în calea iertării este sistemul de convingeri bazat pe teamă, nu pe iubire*. Acest blocaj începe să dispară de îndată ce ne manifestăm voința de a-i privi cu alți ochi pe ceilalți oameni, fie ca ființe care se bucură de iubire, fie ca ființe speriate, care au o nevoie disperată de iubire. Altfel spus, nu mai trebuie să interpretăm comportamentul celorlalți oameni din perspectiva vinovăției sau inocenței lor. Nu mai trebuie să-i privim cu ochi critici, pentru a vedea dacă ne atacă sau nu, ci trebuie să-i considerăm niște ființe armonioase, care știu să se bucure de iubire, sau dimpotrivă, speriate, caz în care ne transmit cererea lor de ajutor.

Trebuie să recunosc că în anii tinereții mele nu priveam deloc în acest fel lucrurile. La fel ca majoritatea celorlalți oameni, nici eu nu am avut un model ideal al iertării. Fără să vreau, m-am trezit că am devenit adult fără să am habar ce poate face iertarea și cât de importantă este aceasta în viața omului. Desigur, auzisem și eu despre iertare, dar numai într-un context religios abstract. Nu aveam nici cea mai vagă idee cât de mult mi-ar putea schimba aceasta viața dacă aș practica-o direct. Nimeni nu mi-a vorbit vreodată despre aplicațiile ei practice în viața de zi cu zi.

Așa se face că la vârsta de 20 de ani eram deja un expert în arta de a-i ataca pe cei din jur, dar și de a mă minimaliza singur. Desigur, mi-am găsit nenumărați tovarăși gata oricând să coopereze cu mine, stimulându-mi acest tip de comportament. În acei ani egoul meu se afla pe pilot automat, activându-se instantaneu ori de câte ori mă simțeam atacat. Odată activat, nici Dumnezeu nu-l mai putea salva pe cel care se afla în raza mea de acțiune! Mecanismul meu interior de apărare-și-atac se activa pe loc în astfel de momente.

Mă gândesc uneori că povestea vieții noastre reprezintă cel mai puternic instrument pe care îl avem la dispoziție pentru a le transmite celor din jur lecțiile pe care le-am învățat de-a lungul timpului. Ori de câte ori mă gândesc la acei ani dificili și la evenimentele prin care am trecut de atunci încoace, îmi aduc aminte cât de important este să ai mintea deschisă și să crezi că nimic, dar absolut nimic nu este imposibil. Din acest motiv, doresc să vă relatez povestea divorțului meu.

Abandonarea în fața iubirii, nu a urii. În anul 1973 am divorțat de prima mea soție, Pat, după o căsnicie de 20 de ani. M-am trezit astfel într-o stare emoțională foarte instabilă, asemănătoare nisipurilor mișcătoare. M-am înconjurat singur cu un zid alcătuit din rușine, durere, mânie, condamnare și frustrare. Eram convins că nu mă voi mai simți niciodată liber. Cei mai mulți dintre oamenii care au trecut printr-un divorț înțeleg foarte bine despre ce vorbesc.

Vinovăția, ostilitatea și autocondamnarea pe care le-am cultivat atunci m-au pus la pământ, epuizându-mă complet. Pentru a-mi ușura sufletul, m-am înecat în alcool. Am devenit astfel alcoolic și am căpătat tendințe suicidale. În timpul acelor ani dureroși, eram absolut convins că relația mea cu Pat nu se va mai putea vindeca niciodată. Mi se părea imposibil chiar și să-mi imaginez așa ceva.

În acea vreme eram ateu, de foarte mulți ani. Ideea că m-aș putea orienta vreodată către calea spirituală mi se părea la fel de imposibilă ca și gândul că m-aș putea împăca vreodată cu Pat. Și totuși, în anul 1975 am început să studiez *Cursul de Miracole*. Întregul meu sistem de convingeri a început să se schimbe sub ochii mei. În timp ce altădată făceam eforturi disperate pentru a mă lupta cu propria mea vinovăție și rușine, acum am constatat că aceste sentimente aveau tendința să dispară de la sine, fără ca eu să fac vreun efort în această direcție. Mi-am dat de asemenea seama că am început să mă privesc cu alți ochi pe mine, inclusiv relația mea cu Pat, și mi-am asumat responsabilitatea pentru gândurile și pentru acțiunile mele.

M-am concentrat în fiecare zi pentru a o vedea pe Pat în această lumină nouă. În loc să mai caut un vinovat, am invocat grația lui Dumnezeu, rugându-l să mă ajute să mă iert pe mine însumi, dar și pe fosta mea soție. Mă trezeam în fiecare zi cu un singur gând în minte: să obțin starea de pace interioară, așa-numita pace a lui Dumnezeu. În mod miraculos și neașteptat, am remarcat în scurt timp că tensiunea interioară pe care o simțeam în legătură cu Pat și cu relația noastră a început să dispară.

Pat s-a remăritat un an mai târziu și s-a mutat la Seattle. Timpul a trecut și la un moment dat am fost invitat să țin o conferință la Opera din acel oraș. Pat a venit să mă asculte, însoțită de tatăl ei și de noul ei soț.

Ne-am întâlnit din nou a doua zi dimineață, la micul dejun, iar Pat mi-a spus că i-a plăcut tot ce am spus. Era uimită cât de mult s-au schimbat lucrurile față de vremea când eram căsătoriți!

Când m-am întors la San Francisco, le-am spus tuturor prietenilor mei: „Știți, chestia asta cu iertarea chiar funcționează!” Șase luni mai târziu, am aflat că Pat și noul ei soț se mută la Tiburon, orașul în care locuiam eu însumi.

Primul meu gând a fost: „O, nu!” A fost ușor să o iert pe Pat și să mă iert pe mine însumi în vremea când știam că ne despart câteva sute de kilometri, dar nu eram prea sigur ce s-ar putea întâmpla dacă ne vom întâlni nas în nas ori de câte ori vom ieși la cumpărături.

În timpul anilor care au urmat, mi-am dat seama cât de important este să faci din iertare o practică zilnică. Sunt fericit să spun că la ora actuală, Pat și cu mine suntem prieteni foarte buni. Orice animozitate din trecut s-a

stins. Când s-a măritat a treia oară, ea m-a rugat chiar să fac fotografii la nunta ei, iar pe soția mea, Diane, a rugat-o să filmeze pe casetă video evenimentele. Am acceptat amândoi cu cea mai mare plăcere. În acea zi m-am simțit din nou recunoscător pentru impactul miraculos al iertării asupra vieții noastre.

Trebuie să devenim conștienți de mecanismul percepției și al proiecției. În calitatea noastră de ființe umane, noi avem un mecanism particular prin care dăm sens vieții noastre. Avem amintiri minunate ale tuturor lucrurilor care ni s-au întâmplat vreodată, aproape începând din ziua nașterii noastre, iar uneori chiar dinainte de acest moment. Dacă în copilărie sau în tinerețe ni s-au întâmplat lucruri dureroase sau traumatizante, noi nu numai că ne aducem aminte de ele, dar chiar avem tendința să ne cramponăm de ele, evaluând din perspectiva lor prezentul și viitorul nostru.

Mintea noastră este un fel de proiector de imagini în mișcare. Amintirile din trecut ne vin în minte sub forma unor imagini pe care le proiectăm pe ecranul mental. Ecranul acestor proiecții ale noastre se poate suprapune uneori cu alte persoane, de pildă cu cea cu care vorbim în momentul prezent. Dacă filmul care rulează în mintea noastră este unul legat de vinovăție și de mânie, noi suntem tentați (adeseori într-un mod inconștient) să proiectăm aceste percepții asupra situației prezente. Spre exemplu, ni se pare că persoana cu care vorbim încearcă să ne facă să ne simțim vinovați. Alteori, ne proiectăm mânia interioară asupra ei, având convingerea că aceasta este justificată.

Mecanismul percepției și al proiecției face parte integrantă din ființa umană, dar egoul este capabil să

folosească acest mecanism în propriile sale interese. El ne convinge că proiecțiile noastre asupra altor persoane sau situații reprezintă însăși realitatea. În final, el ne convinge că toate gândurile și sentimentele noastre neplăcute se datorează unor persoane sau situații prezente în lumea exterioară. Ultimul lucru pe care și-ar dori egoul să îl înțelegem este acela că tot ceea ce experimentăm noi în prezent este determinat în exclusivitate de gândurile din mintea noastră.

În general, noi nu ne asumăm responsabilitatea pentru percepțiile și pentru proiecțiile noastre, dar dacă vom începe să o facem, vom avea libertatea de a alege cu adevărat între sistemul de convingeri al egoului și cel al iubirii. Dacă vom deveni conștienți de maniera în care se folosește egoul nostru de mecanismul proiecției, vom putea să ne manifestăm cu adevărat liberul arbitru. Vom putea acorda respectul cuvenit sentimentelor noastre, luând decizia dacă dorim să le cultivăm sau să ne detașăm de ele.

Când copiii mei erau mai mici, obișnuiam să îi cert frecvent pentru că nu își făceau curat în camere. Abia mult mai târziu mi-am dat seama că propriul meu birou era destul de neîngrijit și avea mare nevoie de o curățenie generală. M-am simțit stânjenit, dar egoul meu mi-a spus că acest lucru se datorează neglijenței copiilor mei, care m-a influențat și pe mine.

Iertarea fostului partener de cuplu. Acum câțiva ani, în timp ce țineam un curs pentru asistenții medicali ce aveau grijă de bolnavi de cancer, le-am cerut celor din grup să își imagineze un coș de gunoi în care își aruncă toată mânia

și toate resentimentele. După ce toată lumea și-a umplut coșul de gunoi cu aceste emoții negative, i-am întrebat pe membrii grupului dacă doresc să renunțe o dată pentru totdeauna la aceste sentimente, dacă sunt dispuși să se ierte pe sine și pe cei care i-au rănit de-a lungul timpului.

„Dacă vă simțiți pregătiți, imaginați-vă că aveți un balon uriaș umplut cu heliu. Legați coșul de gunoi de acest balon și dați-i drumul să zboare. Priviți cum acesta se ridică încet în aer, din ce în ce mai sus, până când dispare complet pe cer”.

Majoritatea asistenților medicali au executat exercițiul. Una dintre femei s-a retras însă în fundul camerei, observându-i pe ceilalți. Fiind atent la ceilalți, mult timp nu am remarcat-o. În timpul pauzei, ea s-a grăbit însă să vină la mine pentru a-mi povesti experiența ei.

„Când ai început exercițiul, mi-a spus ea, eram absolut convinsă că nu am niciun motiv să mă simt mânioasă sau vinovată. De aceea, m-am decis să îi observ pur și simplu pe ceilalți. Dintr-o dată, mi-am amintit însă de *ticălosul* de fostul meu soț, care m-a părăsit pentru o femeie mai tânără. De aceea, l-am prins pe nemernic de gât și l-am aruncat la coșul de gunoi. Am legat apoi coșul de balonul imaginar și am privit cum dispare pe cer, exact așa cum ne-ai învățat. Exact în clipa în care balonul dispărea, am auzit o pocnitură puternică în zona gâtului meu. Instantaneu, durerea fizică pe care am avut-o în zona cefei din momentul divorțului meu a dispărut!”

Femeia a continuat, spunându-mi că a înțeles cu această ocazie că nu a scăpat de fostul ei soț, ci de atașamentul ei față de mânia pe care a proiectat-o tot timpul

asupra lui din cauza felului în care a părăsit-o. Apoi a adăugat: „Acum, soțul meu nu mai reprezintă o bătaie de cap (n.tr. textual: o durere de ceafă) pentru mine”. Și-a perceput în sfârșit propria mânie, așa că nu se mai simțea nevoită să o proiecteze asupra celorlalți.

Controlul trecutului și al viitorului. Dacă dorim să ne pregătim inima și mintea în vederea iertării, noi trebuie să renunțăm definitiv la convingerea că trecutul se va repeta inclusiv în viitor.

Atunci când suntem atacați, teama ne face să ne asumăm o poziție defensivă. Această teamă continuă să existe în subconștientul nostru ani la rând, menținându-ne convingerea că am putea fi oricând atacați din nou în același fel. Egoul nostru ne învață să nu avem încredere în alți oameni, ba chiar să ne așteptăm că vom fi din nou atacați. Există un aspect al conștiinței noastre care trăiește în permanență în acest trecut plin de spaime și care este convins că trecutul se va repeta. Acest aspect al conștiinței noastre are convingerea de nestrămutat că trecutul dureros prezice automat un viitor la fel de dureros.

Convingerea că evenimentele din trecut le prezic pe cele viitoare este cultivată de ego, care nu se alimentează decât cu gândurile noastre pline de teamă, incapabile de iertare, care judecă și condamnă. Din păcate, această dietă nesănătoasă ne menține separați de sinele nostru divin, de experiența iubirii și a unității cu ceilalți oameni, inclusiv de experiența prezenței lui Dumnezeu.

Simptomele suferinței și durerii își au întotdeauna rădăcinile în gândurile noastre, în incapacitatea noastră de a ierta, și pot lua diferite forme. Cercetările moderne în

domeniul psiho-fiziologiei stresului au arătat că gândurile și sentimentele pe care le cultivăm în mintea noastră se traduc adeseori prin simptome fizice sau prin tulburări emoționale, cum ar fi: anxietatea, depresia, agitația, lipsa respectului față de sine, durerile de cap, de gât, de spate, de dinți, precum și prin slăbirea sistemului imunitar, care ne face să cădem cu ușurință pradă infecțiilor și alergiilor. A sosit timpul să renunțăm să ne mai atacăm propriul trup cu arma gândurilor noastre negative.

Judecățile noastre critice și incapacitatea noastră de a ierta pot fi traduse inclusiv prin reacțiile la stres, care atacă literalmente organismul nostru, devenind factori principali care contribuie la apariția unor simptome psihosomatice de toate felurile, sau chiar a unor boli organice propriu-zise. S-a dovedit astfel că incapacitatea de a ierta are un impact cât se poate de real asupra stării noastre de sănătate.

Indiferent de simptomele durerii sau suferinței pe care le experimentăm, cel mai bun lucru este întotdeauna să căutăm prezența în mintea noastră a gândurilor critice, care resping iertarea și care ne-ar putea împiedica să ne vindecăm.

Puțini oameni acceptă posibilitatea că atunci când se cramponează de gândurile lor critice, care refuză iertarea, ei optează practic pentru suferință. Egoul ne șoptește adeseori la urechi că aceasta este cea mai bună cale de a-l pedepsi pe cel care ne-a rănit, dar în realitate singurii care suntem pedepsiți suntem noi înșine. Îți reamintesc că durerea, teama, nesiguranța și boala nu fac decât să alimenteze egoul. De aceea, acesta detestă pacea interioară, iubirea, fericirea și sănătatea.

Cramponându-se de armele sale obișnuite, încăpățânatul nostru ego ne spune adeseori că este în regulă *să ne facem că iertăm*, dar niciodată să iertăm în totalitate. Spre exemplu, îl poți ierta oficial pe unchiul Harry pentru glumele deochiate pe care le-a spus la petrecerea ta, dar pentru a-i reaminti că nu l-ai iertat în totalitate, nu îi trimiți o felicitare de ziua lui.

O altă modalitate prin care egoul nostru încearcă să ne controleze intenția de a ierta constă în iertarea unei persoane, dând însă dovadă de o anumită superioritate. Spre exemplu, îi poți spune unchiului Harry: „Ca să păstrez pacea în familia noastră, te iert. E limpede însă că ai o problemă, așa că nu trebuie să crezi că nu te voi supraveghea îndeaproape”.

Percepția egoului (căreia noi tindem să îi dăm crezare) este aceea că dacă nu păstrăm ranchiună unei persoane care ne-a rănit, ne punem singuri în pericol. Din păcate, această energie negativă pe care o cultivăm se acumulează în lăuntrul nostru și mai devreme sau mai târziu se întoarce împotriva noastră la fel ca un bumerang.

Reține: gândurile și convingerile noastre determină întotdeauna experiențele noastre de viață*. Scopul iertării este de a ne elibera de trecut, inclusiv de toate neînțelegerile și resentimentele pe care le avem față de alte persoane. Iertarea nu numai că nu ne pune deloc în pericol, dar ne ajută chiar să trăim mai plenar și mai fericiți în momentul prezent. Dacă în clipa de față de simțim împăcați, noi avem tendința să proiectăm această stare de pace interioară inclusiv asupra viitorului. În acest fel, prezentul fericit se extinde asupra unui viitor fericit, tinzând să devină una

cu acesta. Din păcate, cei mai mulți dintre oameni trăiesc într-o realitate în care trecutul plin de teamă se identifică (prin proiecție) cu un viitor plin de temeri, realitate care tinde să devină efectivă, căci convingerile noastre creează întotdeauna realitatea în care trăim.

Renunțarea la vinovăție și rușine. Când am cunoscut-o pe Diane, în anul 1981, tocmai scriam o carte intitulată *Adio, vinovăție*. Pentru a mă documenta, mi-am rugat toți prietenii să îmi relateze acele evenimente care i-au făcut să se simtă cei mai vinovați în actuala viață.

Când i-am pus inclusiv Diane această întrebare, mi-a răspuns că nu se simte vinovată pentru absolut nimic. Ceva mai târziu în aceeași zi, mi-a povestit despre tatăl ei decedat și a descoperit astfel singură că a ascuns multă vreme sentimentele ei de vinovăție, mânie și incapacitate de a ierta.

Diane mi-a povestit că tatăl ei era un om agresiv. Deși nu a bătut-o niciodată, ea și-a dorit întotdeauna ca acesta să fie o altfel de persoană, mai blândă. S-a simțit de multe ori vinovată pentru că alți membri ai familiei sale erau bătuți de tatăl ei, deși de ea nu s-a atins niciodată. Deși a fost întotdeauna foarte furioasă din cauza comportamentului tatălui ei, Diane și-a reprimat această mânie, închizând-o sub lacăt într-un sertar al minții pe care nu l-a mai deschis niciodată până în acea zi în care mi-a povestit toate aceste lucruri.

În săptămâna care a urmat acestei discuții, ea și-a adus aminte de numeroase momente din copilărie când a fost nevoită să joace rolul împăciuitorului. Diane a învățat de mică să își ascundă sentimentele reale și să facă tot ce

îi stă în puteri pentru a păstra pacea în familia ei, astfel încât nimeni să nu fie rănit.

Acum, după ce a deschis din nou sertarul în care își ascunsese toate aceste sentimente, ea s-a rugat Puterii Superioare să o ajute să își ierte tatăl. Într-o zi, a simțit o inspirație și a scris un poem adresat tatălui ei. Recent, mi-a dat permisiunea de a-l cita în această carte:

DACĂ AȘ MAI PUTEA MERGE ALĂTURI DE TINE,
TATĂ

*Dacă aș mai putea merge alături de tine, tată,
Într-un timp imaginar,
Aș înțelege mai bine pașii tăi,
Iar acest lucru mi-ar alina inima.
La sfârșitul zilei,
În soarele blând de august,
Veneai acasă transpirat de la muncă
Și după ce îți îndeplineai celelalte îndatoriri casnice,
Te bucurai de plăcerile tale mărunte,
Care mie mi se păreau atât de neînsemnate.
Și totuși, la sfârșitul fiecărei zile,
Acestea mă făceau să mă simt liberă.
Tu modelai lutul umed,
Transformându-l în flori și dându-le viață,
Sau în păsări cu aripile larg deschise,
Aceste instrumente de zbor pe care le-a creat Dumnezeu.
Vorbeam atât de puțin,
Și ne împărtășeam încă și mai puțin inimile.
O, dacă aș putea pași din nou alături de tine, tată,*

*Inima mea ți-ar mărturisi
Că nu ți-a înțeles niciodată mânia,
Sau frustrările, sau durerea.
Dar oricât de confuză m-aș fi simțit,
Nu am avut decât de câștigat
De pe urma vieții trăite alături de tine.
Căci tu m-ai silit
Să mă interiorizez,
Pentru a căuta în sinea mea și a descoperi acolo
Semnificația vieții,
A iubirii și a timpului.
Tu m-ai învățat fără cuvinte
Și mi-ai oferit prin felul tău de a fi
Multe înțelesuri ale acestei călătorii,
Deși nu ai știut-o niciodată.
Tu ai fost grădinarul meu
Și profesorul meu tăcut.
Ai modelat cu mâinile tale și cu inima ta
Spiritul meu.
Protejându-mă de suferință
În coconul meu fragil,
Eu am ascultat din interior
Care este semnificația vieții.
De aceea, îți dăruiesc acum, tată,
În timp ce pășim împreună pe acest drum,
Inima mea...
Și sper că legătura dintre noi nu va mai fi niciodată tristă.
Căci trecutul a dispărut*

Iar eu am ajuns la starea de pace.
 Acum știm amândoi
 Că am făcut fiecare tot ce ne-a stat în puteri.
 Acum stau pe vârful
 Unui deal din mintea mea
 Și îți fac cu mâna,
 Urându-ți drum bun.
 Sper să îți găsești familia
 În Lumină,
 Îți doresc să te bucuri de-a pururi
 De iubire, de pace și iertare.

După ce a scris acest poem și mi-a mărturisit gândurile despre tatăl ei pe care le-a ținut atât de multă vreme ascunse, Diane a descoperit că vindecarea prin iertare se poate produce într-o singură clipă, chiar dacă persoana a murit. Iertarea a ajutat-o să șteargă umbra trecutului dureros, astfel încât acum nu mai are decât amintiri frumoase despre tatăl ei, amintiri pe care mânia ascunsă de dinainte i le-a blocat multă vreme.

Experiența lui Diane ne arată nu doar puterea iertării, ci și felul în care ne putem vindeca o relație cu altcineva, chiar dacă persoana respectivă nu se află lângă noi sau a murit.

Diane și-a citit poemul și și-a descris experiența legată de tatăl ei în foarte multe ocazii în timpul conferințelor și seminariilor pe care obișnuim să le ținem. Mulți oameni din rândul celor care au ascultat-o s-au întors înapoi și i-au mulțumit, spunându-i cât de mult i-a ajutat poemul ei să își vindece relațiile cu proprii părinți.

Alte modalități de a ierta și de a vindeca. Experiența lui Diane arată că scrisul poate fi un instrument puternic în procesul iertării și al vindecării relațiilor. Un poem, o scrisoare adresată unui prieten, o pagină sau două în jurnalul personal sau chiar o scrisoare netrimisă persoanei care ți-a provocat durerea te pot ajuta să îți exprimi sentimentele pe care până acum ți-a fost greu să le recunoști, dar care au existat întotdeauna în profunzimile ființei tale și care merită să fie onorate.

Copilul speriat care mai există încă în interiorul tău poate fi profund vindecat și se poate convinge de iubirea ta prin procesul iertării. Pentru a accelera acest proces, poți căuta chiar câteva poze cu tine de pe vremea când erai copil de diferite vârste. Pune pozele pe birou, pe noptieră sau în orice alt loc unde le poți vedea frecvent, amintindu-ți de ele. Ori de câte ori privești aceste fotografii, transmite-i un gând de iubire copilului speriat care te privește din ele. În timp, vei descoperi că acesta crește și se transformă într-un adult mai echilibrat și mai plin de iubire decât cel care ești la ora actuală.

*Iertarea creează o lume în care nimeni nu își
mai ascunde iubirea față de semenii săi*.*

*Este mai ușor să ierți dacă optezi pentru a nu te
mai crede o victimă.*

Capitolul Sase **Miracolele iertării**

*Iertarea este calea care duce către fericire și cea mai rapidă
modalitate de a scăpa de suferință și de durere*.*

*Iertarea este un proces continuu, nu o activitate
pe care o practicăm o dată sau de două ori.*

Povestea Dianei din ultimul capitol arată cât de rapid putem schimba o realitate care există înăuntrul nostru atunci când devenim conștienți de ea. Este foarte important să ne dăm seama de acest lucru, căci adeseori noi ascundem mânia pe care o simțim de ochii celor din jur, dar și de ai noștri. Această mânie ascunsă devine însuși obstacolul care ne împiedică să iertăm. Această incapacitate de a ierta ne roade apoi din interior, ca un cancer, dând naștere unor tensiuni care ne afectează relațiile și care ne atacă organismul.

În capitolul de față doresc să îți ofer câteva exemple de oameni care au reușit să își conștientizeze suferințele din trecut, eliberându-se apoi de ele. Speranța mea este că aceste povestiri adevărate îți vor servi drept model, ajutându-te să renunți la trecut prin intermediul iertării.

Vindecarea rănilor produse de religie

Mulți oameni din întreaga lume s-au îndepărtat de religie și de Dumnezeu din cauza unor experiențe dure-roase pe care le-au avut pe vremea când erau copii. În cultura noastră occidentală, Dumnezeu nu are o reputație prea bună, fiind învinuit pentru toate relele imaginabile. Acest lucru este evident chiar și în politicile companiilor de asigurări, care exclud despăgubirile pentru daunele produse de așa-numitele „acte ale lui Dumnezeu”, expresie care include de regulă inundațiile, cutremurele, uraganele, tornadele și incendiile de pădure provocate de trăsnete. După părerea mea, a sosit timpul să încetăm să îl mai învinovățim pe Dumnezeu pentru toate nenorocirile care ni se întâmplă.

Am luat recent cina împreună cu o femeie care mi s-a prezentat ca o „catolică în recuperare”. Aceasta mi-a povestit că a crescut într-un orfelinat. Experiența a fost oribilă și a făcut-o să acumuleze de-a lungul anilor foarte multă mânie. Mi-a descris apoi cu lux de amănunte nenumăratele abuzuri la care a fost supusă.

După ce a devenit adult, ea a continuat să repete fără să-și dea seama același rol de victimă, experimentând de fiecare dată aceeași durere și autocompătimire. A descoperit astfel că era prizoniera propriei ei mâni generate de faptul că, atunci când era mică, a fost abandonată de mama ei. În loc să o protejeze împotriva trecutului, mânia ei a devenit gardianul ei, făcând-o să repete din nou și din nou aceleași greșeli din trecut. Ori de câte ori auzea cuvinte precum *religie* sau *Dumnezeu* se enerva instantaneu, considerându-le cauze ale durerii ei.

În ultimii doi ani, ea a început să exploreze însă calea spirituală, devenind din ce în ce mai conștientă de faptul că îl blama pe Dumnezeu pentru abuzurile suferite în copilărie și pentru faptul că a fost abandonată de mama ei. Cu cât își dădea mai bine seama de acest mecanism, cu atât mai ușor îi era să înțeleagă că ea era singura responsabilă pentru cramponarea de durerea pe care o resimțea.

Această femeie a practicat foarte intensiv iertarea. În fiecare zi ea se simte din ce în ce mai eliberată de mânia și de durerea asociate cu trecutul ei. În ochi i-a apărut o scântee pe care nu a avut-o niciodată înainte și pentru prima oară în viața ei, a început să înțeleagă ce înseamnă fericirea și bucuria profundă. La ora actuală nu își mai învinovățește părinții și nu mai dă vina pe biserică pentru sentimentele ei. Preferă pur și simplu să renunțe la percepția dureroasă care a ținut-o până recent prizonieră.

Asta nu înseamnă că este de acord cu comportamentul părinților ei sau al personalului de la orfelinatul în care și-a petrecut copilăria. Nu consideră în niciun caz că acest tip de comportament este în regulă, dar a înțeles că perpetuarea agoniei din copilărie nu mai are nimic de-a face cu faptele de atunci, ci numai cu propriile sale gânduri. Iertarea i-a arătat literalmente calea către eliberare.

Această femeie are foarte multe în comun cu numeroși oameni pe care i-am cunoscut și care, după ce și-au vindecat suferințele din trecut, au început să experimenteze din nou beneficiile legăturii spirituale cu Puterea Superioară a lui Dumnezeu, ori s-au întors chiar la religia lor de origine. Din păcate, există și foarte mulți oameni care continuă să se certe cu Dumnezeu și cu religia, lăsând aceste sentimente conflictuale să le domine viața și să îi

chinuiască prin intermediul mâniei și a lipsei de încredere pe care le perpetuează. Orice sentiment de învinovățire a unei alte persoane sau instituții reprezintă un semnal că trebuie să ne trezim și să devenim conștienți de atașamentul nostru față de o suferință din trecut. Singura modalitate de a scăpa de perpetuarea acestei suferințe și de a merge mai departe este iertarea. Prin iertarea noastră pentru interpretările greșite legate de Dumnezeu și prin eliberarea acestuia de vinovăția pe care i-am atribuit-o până acum, noi ne lărgim considerabil perspectiva, deschizându-ne în fața unor noi posibilități de a cunoaște starea de împlinire personală.

Iertarea celor dragi care au murit

Atunci când o persoană apropiată sufletului nostru moare, ne simțim adeseori inundați de un flux complex de emoții. Sentimentul durerii asociate cu pierderea prezenței fizice a unei persoane dragi poate fi copleșitor. Unii oameni își neagă pierderea și durerea, preferând să nu verse nicio lacrimă. Alții jelesc luni la rând, sau chiar ani, fără să se poată opri.

Uneori, când o persoană apropiată moare după o boală prelungită și chinuitoare, membrii familiei și prietenii se simt ușurați. Egoul intervine însă imediat, spunându-le că ar trebui să le fie rușine și că un om „cu adevărat bun” nu ar putea avea astfel de emoții.

În alte cazuri, pierderea unei persoane dragi ne poate face să ne simțim furioși pe Dumnezeu și pe întreaga lume. Uneori suntem conștienți de această mânie, alteori nu. Nu

de puține ori, egoul ne spune că ar trebui să ne simțim vinovați pentru mânia noastră.

Am cunoscut odată o femeie minunată pe nume Minnie, la un seminar pe care l-am ținut în Hawaii. Minnie mi-a spus că are 81 de ani și că în ultimii doi ani nu a reușit să se oprească din plâns. Totul a început odată cu moartea fiului ei în vârstă de 45 de ani. De atunci, s-a simțit încontinuu deprimată și abandonată.

Cu o săptămână înainte să vină la cursul meu, consilierul psihologic al lui Minnie i-a spus acesteia că „a sosit timpul să înceteze cu plânsul și să-și vadă de viață”.

Auzind aceste cuvinte, o voce micuță din inima mea mi-a șoptit exact ce ar trebui să îi spun lui Minnie. Mai întâi de toate, i-am reamintit că sunt medic, după care i-am spus că îi voi prescrie o rețetă. Fața bătrânei s-a luminat. Am luat apoi o foaie de hârtie și am scris pe ea: „Poți să plângi oricât de mult și oricât de des dorești, pentru tot restul vieții tale”. Am semnat apoi foaia de hârtie și i-am înmânat-o.

Fața lui Minnie s-a luminat din nou, destinzându-se într-un zâmbet până la urechi. Mi-am dat imediat seama că dacă doresc să o ajut, tot ce trebuie să fac este să îi ofer iubirea mea necondiționată și acceptarea mea deplină. De altfel, nu trebuia să fac nimic pentru ca eu să o iubesc. I-am comunicat atunci convingerea mea personală că în ceea ce privește moartea unei persoane apropiate nu există rețete pentru jeli.

Multe dintre problemele de comunicare cu care ne confruntăm în viață apar datorită scenariilor pe care am dori să le urmeze cei din jurul nostru în diferite situații.

În consecință, una dintre cele mai sigure căi de a deveni fericiți constă în a rupe aceste scenarii (sau în a uita de ele).

În urma conversației noastre, Minnie se simțea în mod vizibil mult mai bine. Am întrebat-o atunci dacă are o imaginație bogată. Mi-a răspuns afirmativ. Ne aflam într-o pauză a seminarului, așa că am privit în jur și am găsit un bărbat de aproximativ 45 de ani, vârsta la care a murit fiul lui Minnie. L-am întrebat pe Brad (acesta era numele bărbatului) dacă este de acord să joace pentru câteva minute rolul de fiu al lui Minnie, al cărui nume era Franklin. Brad mi-a răspuns că ar fi fericit să ne ajute.

În continuare, i-am explicat lui Minnie că în următoarele zece minute își poate folosi imaginația în orice fel dorește pentru a se convinge că Franklin trăiește în trupul lui Brad. Îi putea spune orice dorește, iar Franklin îi va răspunde. Femeia a fost de acord cu acest joc. Am întrebat-o atunci dacă s-a simțit vreodată furioasă pe Franklin pentru faptul că a părăsit-o. A făcut o pauză de o secundă, după care mi-a răspuns cu multă hotărâre: „O, da! Am fost foarte furioasă”. Am sfătuit-o să își exprime deschis acest sentiment de mânie și de frustrare.

I-am șoptit apoi lui Brad ce să răspundă. Jucând rolul lui Franklin, acesta i-a spus lui Minnie că se simte foarte bine și că este tot timpul alături de ea, în spirit. „Nu trebuie să ne aflăm amândoi în corpul nostru fizic pentru a putea comunica. Mințile noastre pot comunica dincolo de prezența noastră fizică”.

Franklin a continuat spunându-i lui Minnie că atunci când suntem uniți cu Dumnezeu și între noi, singurul

sentiment care rămâne este bucuria. El a asigurat-o pe Minnie că nu trebuie să se simtă niciodată singură, putând experimenta oricând dorește prezența sa și prezența lui Dumnezeu.

Auzind aceste cuvinte, Minnie a încetat imediat să mai plângă. Ea și-a apăsât capul de pieptul fiului ei (întruchipat în această psihodramă de Brad). În cel mai scurt timp, ea i-a spus: „Te iert pentru faptul că ai murit”.

Instantaneu, energia corporală a lui Minnie s-a schimbat dramatic. De pe umerii ei s-a ridicat o mare povară, fapt care s-a văzut chiar în poziția ei. Părea dintr-o dată mult mai ușoară și era toată numai zâmbet.

O oră mai târziu, Minnie a venit la mine și mi-a spus că nu mai simte nevoia să plângă.

„Perfect, i-am răspuns eu. Oricum, te asigur că poți plânge ori de câte ori dorești acest lucru”.

Seara, după terminarea seminarului, Minnie a venit din nou la mine și mi-a spus: „Jerry, mi-a spus cineva că îți place să dansezi. Este adevărat?”

„Așa este, i-am răspuns eu. Îmi place la nebunie să dansez”.

Cu un licăr în ochi, Minnie mi-a spus că știe un loc grozav unde se dansează și m-a întrebat dacă doresc să o însoțesc. I-am răspuns imediat că da. Am mers astfel împreună la dans, iar Minnie s-a distrat de minune, pentru prima dată în ultimii doi ani. Am considerat acest lucru o lecție minunată despre puterea iertării, dar și o confirmare a faptului că adevărata dăruire înseamnă de fapt a primi.

Iertarea la locul de muncă

Relațiile la locul de muncă reprezintă o provocare veritabilă pentru foarte mulți angajați, dar și pentru șefii lor. Printre problemele care apar se numără invidia, teama de respingere, teama de sinceritate etc. Uneori, stresul de la serviciu se poate traduce prin simptome fizice. Este ca și cum ne-am reorienta mânia față de alte persoane împotriva noastră, atacându-ne singuri. Să îți dau un exemplu:

Am fost invitat odată să țin o prelegere în fața unui grup din Canada. Cu o zi înainte de conferință am cunoscut-o pe directoarea executivă a organizației care m-a invitat să țin prelegerea. Aceasta, pe nume Mary, suferea din cauza unui atac sever la vezica biliară și avea dureri foarte mari, așa că mi-a spus că nu crede că va putea participa la seminar. De fapt, mi-a spus că așteaptă să se elibereze o cameră la spital și că era programată pentru operație.

În timp ce îmi spunea aceste lucruri, Mary de-abia putea vorbi din cauza durerii. Am întrebat-o dacă dorește să îi indic câteva exerciții de relaxare. Mi-a confirmat și a început să practice ce i-am recomandat. După câteva momente, a început să se relaxeze și durerea i-a mai trecut.

Am continuat să vorbim și Mary mi-a spus ce i s-a întâmplat chiar înainte de declanșarea atacului la vezica biliară. În ultimii 15 ani a lucrat în cabinetul unui medic. Cu șase luni în urmă, medicul i-a cerut să dea jos de pe pereți câteva tablouri pe care le pictase demult sora lui și să le înlocuiască cu altele.

Mary a fost încântată de sarcina primită, întrucât îi plăceau sincer tablourile. Din păcate, nu a trecut mult timp după ce le-a dat jos când sora medicului i-a făcut acestuia o vizită și l-a convins să le pună din nou pe perete. Mary s-a enervat atât de tare încât a părăsit respectivul loc de muncă.

Până când a vorbit cu mine, Mary nu a făcut nicio asociere între aceste evenimente, mânia ei și atacul la vezica biliară. Tot povestind, ea a făcut fără să vrea această conexiune. Mi-a spus imediat că este de acord cu motivele mâniei ei, dar nu dorește să se cramponeze de ea.

I-am recomandat imediat câteva exerciții pentru iertare, iar în 20 de minute durerea i-a dispărut complet. A doua zi s-a simțit suficient de bine pentru a participa la conferință, iar medicul care a consultat-o a fost de acord cu ea că nu va avea niciun fel de probleme.

În timpul conferinței, Mary le-a povestit celor din auditoriu istoria atacului la vezica biliară asociat cu mânia ei și maniera în care iertarea a scăpat-o instantaneu de durerea pe care o simțea. În săptămânile care au urmat după conferință, ea a continuat să practice exercițiile de iertare și a sfârșit prin a se întoarce înapoi la medicul pentru care a lucrat atâta vreme.

Amnezia celestă înseamnă să-ți mai aduci aminte doar de un singur lucru: de iubire

Iată un exercițiu de iertare pe care îl putem practica cu toții la slujbă, ori de câte ori simțim nevoia. Tot ce trebuie să facem este să ne imaginăm că cineva ne-a dat un medicament care ne induce o amnezie selectivă, ce nu

durează mai mult de zece minute. De pildă, ne putem imagina că acest medicament trebuie luat cu un pahar cu apă pe care îl bem. În timpul celor zece minute cât funcționează medicamentul, vom uita de toate amintirile dureroase din trecut și nu ni le vom aminti decât pe cele frumoase și pline de iubire.

Prin focalizarea exclusivă asupra acestor amintiri pline de iubire, majoritatea oamenilor se simt împăcați și fericiți, trăind mai plenar în momentul prezent.

Indiferent în ce situație te afli, amintește-ți că iertarea îți oferă starea de pace interioară și tot ceea ce ți-ai putea dori vreodată. Ea este un elixir universal care te face să te simți din nou întreg și te conduce către inima lui Dumnezeu și către fuziunea cu acesta.

Iertarea în timpul marilor catastrofe

În anul 1989, în San Francisco s-a produs un cutremur devastator, în timpul căruia mulți oameni și-au pierdut casele. Una din familiile aflate în această situație s-a mutat lângă golful din apropiere de Oakland Hills. Câțiva ani mai târziu, un teribil incendiu de pădure a devastat întreaga regiune și noua lor casă a ars din temelii.

Este ușor să te simți victimizat într-o astfel de situație, căzând în capcana autocompasiunii. Familia de care vorbesc s-a comportat însă altfel. Ea nu și-a plâns de milă, ci a știut să ierte tot ce i s-a întâmplat. Membrii ei au recunoscut că este greu să găsești o explicație pentru astfel de evenimente, dar în loc să se considere victime ale împrejurărilor, au preferat să meargă mai departe.

Nu trece o săptămână fără ca într-un loc sau altul din această lume să nu se întâmple un dezastru natural care le provoacă oamenilor mari greutăți. Multe familii se simt victime ale acestor circumstanțe și continuă să își plângă de milă ani la rând. Cum crezi că a reușit să se vindece familia de care îți vorbesc? Membrii ei au înțeles că nu are rost să se întrebe inutil *de ce*. Probabil că răspunsul la această întrebare va rămâne pentru întotdeauna un mister pentru ei. Orice om care trece printr-un astfel de dezastru natural trebuie să se întrebe „Ce?”, nu „De ce?”. Ce am de învățat din această situație? Ce pot să fac pentru a merge mai departe? Ce lecție am învățat în urma acestei întâmplări, care mă poate ajuta în viitor?

Atunci când o catastrofă naturală lovește o țară din lumea a treia, foarte mulți oameni rămân doar cu o cană de orez și cu hainele de pe ei. Ei înțeleg însă că ceea ce contează în astfel de cazuri este faptul că au rămas în viață și prijinul familiei și prietenilor lor.

Iertarea unei țări

Biografiile unor lideri politici precum Anwar Sadat, Mahatma Gandhi, Martin Luther King Jr. și Nelson Mandela, precum și ale multor alora ca ei, ne învață că acești oameni au știut să găsească o cale către iertare în timp ce se aflau în închisoare. Ei și-au recunoscut sentimentele de amărăciune, mânie și răzbunare, dar au găsit puterea de a ierta, care i-a ajutat să transforme aceste sentimente în acțiuni pozitive atunci când au ieșit din închisoare.

Așa cum ne arată istoria, iertarea nu înseamnă că ei au acceptat în vreun fel faptele celor care i-au închis,

dar au înțeles că adevărata închisoare este mintea plină de teamă, de mânie și de durere. Acești lideri politici au știut să își tranșească aceste sentimente și să introducă schimbările pozitive către care năzuiau.

Am un prieten apropiat pe nume Henri Landwirth. În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, acesta a fost prizonier la Auschwitz și în alte lagăre de concentrare. Mult timp, el a fost convins că nu îi va putea ierta niciodată pe tortionarii săi, care au manifestat atâta cruzime față de el și față de milioane de semeni ai săi. Mai târziu, Henri și-a schimbat modul de a gândi. Era conștient că a cunoscut cele mai mari orori ale vieții. În timpul detenției, a fost de multe ori pe punctul de a muri de foame.

După război, când a venit în Statele Unite, inima lui Henri era încă plină de ură față de guvernul german. El era convins că aceste sentimente nu se vor schimba niciodată, cu atât mai mult cu cât ambii lui părinți au fost uciși de naști.

Henri a cunoscut succesul financiar în America, așa că a înființat o organizație filantropică numită „Dați lumea copiilor”. Această organizație finanțează vizite ale copiilor care suferă de boli grave la Disney World din Orlando, Florida. Peste 7000 de copii vin în satul de vacanță în fiecare an datorită organizației lui Henri. Pentru mulți dintre ei, organizația „Dați lumea copiilor” reprezintă o punte de legătură către paradis.

Henri mi-a mărturisit că și-a dat seama că ura față de soldații germani care au comis atâtea atrocități ar fi sfârșit prin a-l ucide. Lucrând cu toți acești copii prin intermediul organizației „Dați lumea copiilor”, inima lui

s-a îmblânzit. Procesul a fost gradat, dar la ora actuală Henri susține că nu mai dorește să își recicleze la infinit mânia, așa că a iertat complet Germania și pe toți cei care au comis toate acele fapte oribile în timpul celui de-al Doilea Război Mondial.

Anul trecut, Henri și alți supraviețuitori ai Holocaustului au fost invitați să vorbească la un dineu ținut în onoarea victimelor Holocaustului. Majoritatea supraviețuitorilor au vorbit despre mânia lor continuă și despre ura pe care o mai resimțeau încă din cauza trecutului. Henri a fost ultimul vorbitor. El a vorbit despre binecuvântările care s-au revărsat asupra lui după ce a venit în Statele Unite, despre recunoștința lui pentru iubirea de care a avut parte în toți anii din urmă și despre importanța vieții trăite în prezent, fără a se mai crampona de trecut.

Iertarea instituțiilor

După preluarea puterii în Rusia de către Iețin, relațiile dintre Statele Unite și Rusia au devenit mai armonioase. Am participat odată la un dineu oficial în Rusia, iar unul dintre oficialii ruși mi-a spus: „Acum, că țările noastre s-au împăcat, am impresia că Statele Unite vor trebui să-și găsească un alt dușman exterior”. Remarca politicianului rus mi s-a părut extrem de interesantă.

Ori de câte ori urmăream crezul egoului, noi ne aflăm întotdeauna în căutarea unui dușman cu care să ne luptăm. De-abia reușim să ne vindecăm un conflict relațional că izbucnește un altul. Este ca și cum nu am putea trăi dacă nu am avea un dușman cu care să ne luptăm.

În Statele Unite, este foarte ușor să urăști o instituție precum Serviciul pentru Venituri Interne (Fiscul), făcându-ți din ea un dușman. Există povești înfiorătoare despre indivizi și afaceri ruinate din cauza practicilor odioase ale acestei instituții. Deși legiuitorii ne promit încontinuu că vor da noi legi pentru a preveni abuzurile Serviciului pentru Venituri Interne, acestea continuă, și nu sunt puțini americanii care se gândesc serios să se mute într-o altă țară pentru a scăpa de acest coșmar.

Este foarte ușor să fii furios pe IRS (*Internal Revenue Service*). Ce american nu cunoaște cel puțin o poveste care pare să justifice această furie continuă? De altfel, există întotdeauna oameni în jurul nostru care sunt la fel de furioși pe această instituție, susținând astfel sentimentele noastre împotriva ei. Mânia este chiar de înțeles în astfel de situații. Drama este că noi ne atașăm de această mânie, perpetuând-o.

Cunosc oameni care au reușit să se detașeze însă de mânia față de abuzurile acestei instituții. Ei au renunțat la dorința de a-i pedepsi pe membrii ei, i-au iertat și și-au văzut mai departe de viață, împăcați. Așa cum spuneam mai devreme, iertarea unei persoane sau a unei instituții nu reduce cu nimic din responsabilitatea celor din urmă pentru faptele lor care au provocat atâta durere emoțională, atâta suferință, iar uneori chiar moartea.

Mai presus de orice, iertarea este un proces de renunțare la atașamentul față de gândurile negative din propria minte. Ea reprezintă un proces de vindecare a sufletului.

Este oare posibil să credem că putem trăi în această lume fără a avea niciun dușman? Ori de câte ori îmi pun această întrebare îmi amintesc de un scheci comic al lui Pogo în care unul dintre eroi spune: „I-am întâlnit în sfârșit pe dușmani, iar aceștia suntem chiar noi”.

Poate că, așa cum sugerează Pogo, ziua în care nu vom mai avea dușmani va fi acea zi în care vom opta pentru iertarea definitivă a trecutului nostru și pentru viața trăită în întregime în momentul prezent. Marea revelație pe care o vom trăi în această zi va fi aceea că singurul lucru care ne-a menținut în închisoarea acelui trecut dureros a fost incapacitatea noastră de a ierta.

Iertarea militarilor

Egoul nostru are capacitatea de a proiecta conflicte și vinovății în raport cu orice persoană, situație sau instituție. Pe de altă parte, iertarea este cheia ce poate desface toate cătușele cu care încearcă să ne înlănțuie egoul.

Uneori, noi ne ascundem atât de adânc animozitățile în cavernele minții noastre încât nici măcar nu ne dăm seama de judecățile critice și suferințele care mocnesc aici. Următoarea povestire ilustrează perfect acest lucru.

În anul 1979, am fost invitat împreună cu prietenul meu, dr. Bill Thetford, să ținem o conferință pe tema iertării la Baza Militară Aeriană de la Travis, în California de nord. În timp ce conduceam către sala de conferință, am început să mă simt din ce în ce mai puțin confortabil. În cele din urmă, i-am spus lui Bill că doream să opresc mașina pe marginea drumului, întrucât simțeam nevoia să vorbim.

„Bill, i-am spus eu, cum aş putea ţine o conferinţă pe tema iertării în faţa unor militari în condiţiile în care am resentimente atât de puternice împotriva acestei categorii sociale?”

În timpul războiului din Coreea, am fost înrolat cu forţa şi am fost nevoit să renunţ pentru o vreme la cabinetul meu de psihiatrie pentru copii pentru a-mi face stagiul militar chiar la baza din Travis. Fiecare oscior din corpul meu a opus atunci rezistenţă. Nu puteam suporta ideea de a ucide sau de a răni alţi oameni, pentru niciun motiv din lume. Nu eram sub nicio formă de acord să deservesc o organizaţie care considera că este în regulă să omori alţi oameni.

„Sunt încă foarte ataşat de resentimentele şi de mânia pe care le-am simţit atunci împotriva castei militarilor, care m-au forţat să mă înrolez în rândul lor împotriva voinţei mele”. I-am spus lui Bill că aceste emoţii critice negative erau încă foarte puternice în mintea mea şi că nu mă simţeam deloc împăcat. În inima mea se ducea un adevărat război.

L-am rugat pe Bill să facă o meditaţie împreună cu mine pentru a încerca să mă detaşez de aceste emoţii, să îi iert pe militari şi să revin la momentul prezent fără toată acea povară din trecut pe care continuam să o duc cu mine. Slavă cerului, metoda a dat rezultat! În scurt timp am reuşit să îmi recâştig starea de pace interioară şi nu am mai păstrat niciuna din vechile emoţii negative pe care le-am nutrit atâta vreme împotriva castei militarilor.

Iertarea ne permite întotdeauna să experimentăm fiinţa noastră în integralitatea ei, să ne simţim una cu întreaga viaţă. Ea ne deschide ochii şi ne ajută să experimentăm lumina şi iubirea, care reprezintă esenţa fiinţei noastre.

Iertarea poate fi comparată cu sarcina unei femei. Ori eşti însărcinată, ori nu. Nu există cale de mijloc. Este imposibil să „ierţi parţial”. Acest tip de iertare nu funcţionează. Iertarea trebuie să fie deplină; în caz contrar, ea nu există deloc.

De aceea, este întotdeauna foarte util să încercăm să privim oamenii şi situaţiile pe care nu am reuşit să le iertăm dintr-o perspectivă nouă, să ne întrebăm dacă ataşamentul faţă de aceste suferinţe de demult ne face bine sau continuă să ne chinuiască.

Procesul iertării nu are o structură fixă sau un tipar determinat. Persoana iertată nu trebuie neapărat să se schimbe în acest scop. De altfel, este posibil ca ea să nu se schimbe niciodată! Singura premisă a iertării este intenţia fermă de a o practica.

Iertarea propriei fiinţe

Am plecat odată însoţit de Diane şi de întregul personal de la Centrul pentru Vindecare prin Schimbarea Atitudinii din Sausalito, California, să ţinem un seminar pe tema iertării în Hawaii. În timpul seminarului, ne-am împărţit cu toţii pe perechi. Cei doi parteneri ai fiecărei perechi trebuiau să stea faţă în faţă şi fiecare îi spunea pe rând celuilalt ce anume dorea să ierte la el însuşi. În tot acest timp, persoana

care asculta confesiunea trebuia să nu emită judecăți critice și să susțină o stare de iubire necondiționată.

Când a venit rândul meu să vorbesc despre ceva ce nu-mi puteam ierta, nu mi-a trecut nimic prin minte ce să spun. În sfârșit, mi-a venit o idee. I-am povestit femeii pline de compasiune care mă privea (partenera mea în cadrul acestui joc) că tocmai scriam o carte și mi-am fixat un program pe care nu am reușit să-l respect, lucru pentru care m-am învinovățit singur. Mi-am dat seama în acel moment că de fapt m-am supraevaluat, estimând că pot face mai mult decât puteam în realitate.

Până să îmi termin relatarea, mi-am dat seama de greșeala comisă și m-am și iertat în sinea mea pentru judecata mea critică și pentru vinovăția pe care am proiectat-o asupra mea. Când am auzit-o și pe femeia din fața mea spunându-mi: „Te iert”, a fost ca un balsam pe rană.

Curioasă, partenera mea de joc m-a întrebat: „Și ce titlu va avea cartea pe care o scrii?”

Nici nu am apucat bine să-i spun titlul cărții că am izbucnit amândoi în râs. Cartea la care lucram este chiar cea pe care o ții în mână: *Iertarea: cel mai mare remediu vindecător din câte există*.

După cum vezi, chiar dacă am semnat această carte despre iertare, nu sunt lipsit nici eu de tentații și provocări. Probabil că atât timp cât vom continua să locuim în acest corp, vom fi tentați în permanență să emitem judecăți critice și să refuzăm să iertăm. De aceea, trebuie să ne reamintim încontinuu că fiecare moment reprezintă o oportunitate nouă pentru a face alegerea cuvenită. Personal, am convingerea sinceră că unul din cele mai frumoase

daruri ale omului este chiar această putere de a alege gândurile pe care le cultivă în mintea sa. Libertatea de a alege ne poate elibera de propriile noastre judecăți critice care ne întemnițează, de dușmanul pe care l-a descoperit Pogo, adică de noi înșine și de propriul nostru atașament față de trecut.

Iertarea ne ajută să trecem pe o altă vibrație – cea a iubirii. Ea ne reamintește că iubirea reprezintă singura noastră realitate și că în afara ei nu mai există nimic. Iubirea reprezintă răspunsul la toate întrebările și problemele cu care ne confruntăm.

Iertarea unui copil sau a unui profesor de școală

Personal, sunt absolut convins că dacă ne-am exprima într-o mai mare măsură iubirea acasă și la școală, am trăi cu toții într-o societate focalizată mai degrabă asupra cooperării decât asupra competiției. Dacă toți oamenii ar crede sincer că iubirea și iertarea pot da naștere unor miracole, acestea chiar ar începe să se producă.

În anul 1998, am făcut împreună cu Diane o vizită la Centrul pentru Vindecare prin Schimbarea Atitudinii din Accra, în vestul Africii. Directoarea executivă a centrului, Mary Clottey, ne-a povestit următoarea întâmplare:

Mary este profesoară la o școală localizată la două ore de mers de capitală. Atunci când predă, ea încearcă din răputeri să îi ajute pe elevi să găsească modalități de a comunica fără să se certe și fără să se supere între ei. În acest scop, ea le vorbește adeseori micuților despre

puterea iertării. Nu întâmplător, elevii i-au pus porecla de „profesoara de iertare”.

Unul din elevii școlii, un băiețel în vârstă de zece ani, era o adevărată teroare pentru colegii lui. Se bătea cu toată lumea și era capabil să strice atmosfera în orice context. Oriunde se ducea, făcea o prostie, deși nu își recunoștea niciodată faptele.

Într-o zi, el a fost prins furând din poșeta profesoarei sale. Directorul școlii a convocat imediat o adunare generală. Potrivit tradiției școlii, furtul se pedepsea prin biciuirea publică cu o vergea din trestie de zahăr, în fața întregii școli, pentru a da astfel un exemplu celorlalți elevi, după care hoțul era exmatriculat.

Întreaga școală s-a adunat așadar în sala în care urma să aibă loc biciuirea. În timp ce băiatul era condus către „eșafod”, Mary s-a ridicat în picioare. Tocmai când era pe punctul de a spune: „Iertați-l”, toți copiii din școală au început să țipe: „Iertați-l! Iertați-l! Iertați-l!” În scurt timp, întreaga școală striga la unison: „Iertați-l!”

Copilul vinovat stătea șocat în fața auditoriului dezlănțuit, după care a cedat nervos și a izbucnit în lacrimi. Gestul lui i-a impresionat la culme deopotrivă pe elevi și pe profesori. În cele din urmă, el nu a mai fost biciuit, nici exmatriculat. Dimpotrivă, a fost iertat de toată lumea și privit cu afecțiune. De atunci, copilul nu s-a mai certat cu nimeni, nu a mai stricat niciun obiect al școlii, nu a mai furat și nu a mai tulburat liniștea orelor în niciun fel.

La început, mulți oameni din școală au crezut că decizia directorului de a aduna întreaga școală pentru a pedepsi elevul era dură și nedreaptă. În cele din urmă, l-au

iertat și pe el, și astfel s-au plantat multe semințe pentru a crea în școală un mediu nou, mai încărcat de afecțiune.

Iertarea în cadrul comunității

Iată o altă poveste despre iertare, care provine tot din Africa. În tribul sud-african Babemba există tradiția potrivit căreia dacă un membru acționează nedrept sau iresponsabil, el este izolat în centrul satului, fără a fi însă împiedicat să fugă, dacă dorește acest lucru.

Toți sătenii încetează lucrul și se adună într-un cerc în jurul persoanei acuzate, după care încep să îi povestească acesteia toate faptele bune pe care le-a făcut de-a lungul vieții.

Sătenii de toate vârstele își aduc aminte și descriu detaliat toate atributele pozitive, toate faptele bune, toate calitățile și gesturile minunate pe care le-a făcut vreodată acuzatul.

Aceste povești sunt relatate cu toată sinceritatea și iubirea. Nimeni nu are dreptul să exagereze faptele petrecute, și cu atât mai puțin să inventeze unele care nu s-au petrecut, cu atât mai mult cu cât toată lumea se cunoaște cu toată lumea. Atunci când iau cuvântul, oamenii sunt absolut sinceri și nimeni nu folosește sarcasmul.

Ceremonia continuă până când toți sătenii termină de povestit tot ce aveau de spus în legătură cu persoana din mijlocul cercului, dovedindu-i astfel acesteia că o consideră un membru responsabil și respectat al comunității lor. Uneori, procesul durează mai multe zile. În final, oamenii rup cercul și începe o sărbătoare plină de bucurie, prin care fostul acuzat este primit din nou în mijlocul tribului.

Atunci când privim prin ochii iubirii, pe care această ceremonie o descrie atât de frumos, nu vedem decât unitatea și iertarea. Fiecare persoană din cerc, inclusiv cea din mijlocul cercului, își aduce astfel aminte că iertarea îi permite să se detașeze de trecut și să nu mai facă proiecții pline de spaimă asupra viitorului. Persoana din centru nu mai este considerată rea, și cu atât mai puțin exclusă din comunitate. Dimpotrivă, ei i se reamintește de iubirea dinlăuntrul ei și de unitatea cu restul comunității.

Iertarea între frați

Adeseori, cele mai dureroase conflicte și cele mai mari suferințe pe care le simțim sunt cele provocate de membrii familiei, care au făcut ceva de neiertat în concepția noastră. Acum câțiva ani, în timp ce țineam o conferință în Honolulu, un bărbat între două vârste, îmbrăcat într-un costum de afaceri, a venit la mine și m-a întrebat dacă putem vorbi.

Toți ceilalți participanți la conferință purtau cămăși înflorate, specifice turiștilor din Hawaii, sau haine obișnuite. De aceea, am bănuț imediat că bărbatul din fața mea era medic, lucru care s-a adeverit. Omul mi-a spus că nu a mai vorbit cu fratele lui de șase ani. Relația lor s-a sfârșit brusc, în urma unei certe. Bărbatul mi-a explicat apoi că a citit cartea mea, *Iubirea înseamnă renunțarea la frică*, și dându-și seama de importanța iertării, s-a decis să îi dea fratelui său un telefon.

El i-a spus acestuia că dorește să uite trecutul și tot ce s-a petrecut între ei. Cei doi frați s-au decis să se întâlnească peste câteva zile, când au luat împreună prânzul. În timpul

acestuia, atmosfera a fost pașnică și niciunul dintre ei nu a făcut vreo referire la trecut. Dimpotrivă, iubirea frățească și-a reintrat în drepturi, dominând de la un cap la altul întâlnirea lor.

Medicul mi-a mulțumit, spunându-mi că dacă nu ar fi citit cartea mea, nu ar fi simțit niciodată impulsul de a-și suna fratele în acea zi și nu s-ar fi întâlnit cu el în săptămâna care a urmat. Această întâlnire a fost cu atât mai importantă cu cât fratele lui și-a pierdut la scurt timp viața într-un accident de mașină. Cât de frumoasă este această poveste, care ne reamintește că nu este niciodată prea devreme sau prea târziu ca să iertăm!

Au trecut zece ani de când am auzit această poveste. La un moment dat, am fost trimis la un medic pentru o problemă de sănătate cu care mă confruntam. Când am intrat în cabinetul medicului, acesta s-a prezentat și m-a întrebat dacă îmi mai aduc aminte de el. I-am răspuns sincer că nu. Medicul mi-a reamintit: „Eu sunt acela care v-am povestit despre experiența pe care am trăit-o atunci când mi-am iertat fratele”. M-am bucurat sincer că l-am reîntâlnit și i-am spus că am spus povestea lui atât de instructivă la mii de oameni de când mi-a relatat-o.

Linii directe ale iertării

Am relatat exemplele din acest capitol cu speranța că le vei folosi ca linii directe pentru a transforma iertarea într-un instrument pe care să-l folosești zilnic în viața ta. În capitolul următor voi descrie etapele pregătitoare și pașii concreți care trebuie făcuți în vederea iertării.

*Iertarea este calea cea mai scurtă care duce către
Dumnezeu.*

*Iertarea este bagheta magică ce permite ștergerea
completă a trecutului dureros.*

Capitolul Șapte **Pietrele de temelie ale iertării**

*Stabilește-ți drept unic țel pacea interioară, nu schimbarea
sau pedepsirea celorlalte persoane*.*

Iertarea reprezintă un proces important nu doar pentru cei aflați pe patul de moarte, dar și pentru cei care rămân în urma lor.

Eta pa pregătitoare: schimbarea convingerilor noastre

Procesul de pregătire în vederea schimbării atitudinii noastre mentale începe întotdeauna cu liniștirea minții, care nu trebuie să fie agitată din cauza treburilor de zi cu zi. Rugăciunea este foarte utilă în acest scop. Dacă obișnuiești să meditezi, poți practica o meditație.

De altfel, meditația nu înseamnă altceva decât cultivarea unei minți liniștite. Poate că ți s-a întâmplat să urci pe un munte înalt și să ajungi la un lac atât de liniștit încât i-ai putut vedea fundul, oricât de mare ar fi fost adâncimea apei. Folosește-te de această imagine sau de o alta similară ca de un simbol al minții liniștite.

Mintea liniștită este starea noastră naturală de conștiință, o stare de bucurie, de pace și de iubire. Această stare de luciditate și de claritate mentală deosebită devine

posibilă numai atunci când nu mai nutrim gânduri conflictuale, când nu mai emitem judecăți critice și când nu mai avem niciun sentiment de teamă.

Dacă dorești să te bucuri de o astfel de stare interioară, alege o imagine precum cea a lacului liniștit de pe munte și focalizează-te zilnic asupra ei timp de 15-20 de minute, într-un loc în care să nu poți fi deranjat de alți oameni, de soneria telefonului sau de alte distracții exterioare.

Timpul petrecut în natură și experiența fuziunii cu aceasta sunt extrem de utile pentru cultivarea acestei stări de pace interioară. Important este să experimentezi starea de liniște și să nu fii distras de nimic, nici de televizor, nici de radio, nici de conversația altor persoane. Închide-ți chiar și telefonul mobil. Liniștea astfel creată te va ajuta să devii mai receptiv la căile iertării.

Am inclus în acest capitol o listă cu principiile despre care am discutat deja. Chiar dacă ți se pare lungă la prima vedere, nu te lăsa afectat. Ai răbdare cu tine însuși. Opune-te tentației de a te compara cu alții sau de a-ți măsura tot timpul progresul făcut. Descoperă acel spațiu exterior și interior în care te simți confortabil și bucură-te de el.

Recitește aceste principii și reflectează asupra lor într-o stare de deschidere interioară maximă. Nu este nicio problemă dacă simți nevoia să respingi anumite gânduri din cele de mai jos sau dacă ești în dezacord cu ele. Iertarea este o opțiune, nu o obligație. Nimeni nu te poate obliga să ierți pe cineva sau să crezi în puterea iertării. Este totuși important să examinezi consecințele opțiunii de a ierta sau nu. Și peste toate, ascultă-ți inima. Nu lăsa numai mintea să decidă.

- Fii deschis în fața posibilității de a-ți schimba convingerile referitoare la iertare.
- Acceptă și reflectează asupra ideii că nu ești doar un simplu corp, ci o ființă spirituală întrupată în acesta.
- Gândește-te că viața și iubirea sunt unul și același lucru, și că ele sunt eterne.
- Nu cultiva autocompasiunea (plânsul de propria milă).
- Nu cultiva mintea critică, veșnic dispusă să găsească nod în papură.
- Optează mai degrabă pentru fericire decât pentru „a avea dreptate”.
- Renunță la atitudinea de victimă.
- Stabilește-ți drept unic scop în viață cultivarea stării de pace interioară.
- Consideră-i pe toți oamenii profesorii tăi în arta de a ierta.
- Acceptă ideea că atașamentul față de o suferință și incapacitatea de a ierta perpetuează durerea și o amplifică.
- Acceptă faptul că eventuala durere emoțională pe care o simți în acest moment se datorează exclusiv gândurilor tale (nu are o cauză exterioară).
- Acceptă ideea că ai puterea de a-ți alege singur gândurile pe care le cultivi în minte.
- Acceptă faptul că atașamentul față de mânie nu-ți va aduce niciodată rezultatul dorit.
- Acceptă faptul că este în beneficiul tău să iei decizii bazate pe iubire, nu pe teamă.

- Acceptă faptul că autopedepsirea nu conduce niciodată la un rezultat pozitiv.
- Acceptă faptul că meriți să fii fericit.
- În loc să consideri că altcineva te atacă, gândește-te că ai în față un om speriat care îți transmite astfel un apel stângaci către ajutor și către iubire.
- Transfigurează-i pe cei cu care te întâlnești și privește în ei candoarea copilului inocent, indiferent de hainele pe care le poartă și de lucrurile teribile pe care (poate că) le-au făcut.
- Autotransfigurează-te și privește candoarea copilului inocent inclusiv în tine.
- Amintește-ți întotdeauna de binecuvântările primite, nu de rănilor suferite.
- Meditează asupra importanței renunțării la judecățile critice.
- Meditează asupra faptului că iubirea reprezintă cel mai puternic remediu vindecător din lume.
- Gândește-te că toți cei care îți ies în cale îți sunt „profesori de iertare”.
- Acceptă ideea că iertarea reprezintă secretul fericirii.
- Cultivă „amnezia celestă”, acea stare de uitare momentană a tuturor celorlalte experiențe, cu excepția celor de iubire.
- Gândește-te că orice întâlnire cu o persoană (indiferent cine ar fi ea) reprezintă o Întâlnire Sfântă. Imaginează-ți că persoana cu care te-ai întâlnit este Iisus, Buddha, Mahomed, Maica Tereza sau orice alt lider spiritual plin de înțelepciune. Chiar

dacă ți se pare bizar, tratează această relație ca pe o relație sacră, ce îți permite să înveți o lecție valoroasă de viață.

- Renunță la dorința de a răni sau de a pedepsi pe altcineva sau pe tine însuși. Amintește-ți că scopul iertării nu este de a-l schimba pe celălalt, ci doar de a schimba starea conflictuală negativă a minții tale.

Etapa acțiunii: luarea deciziei conștiente de a ierta

Întregul proces al iertării depinde de decizia conștientă, voluntară, de a face acest lucru. Dacă îți vei spune cu o încredere deplină că dorești în mod conștient să îți transformi suferința interioară și mânia „justificată”, consacrând acest act de iertare adevărului suprem dinlăuntrul tău, lui Dumnezeu sau Sursei care te-a creat (indiferent de numele pe care preferi să i-l dai), mânia ta va începe să se transforme în iubire. Această dorință interioară fermă de transformare prin raportarea la Puterea Superioară a lui Dumnezeu îți permite să îți sublimezi mânia, transformând-o în iubire.

- Ia decizia conștientă de a nu mai suferi din cauza *efectului de bumerang* al incapacității tale de a ierta.
- Dacă dorești, scrie-i o scrisoare persoanei pe care dorești să o ierți. Exprimă-ți în ea toate sentimentele și apoi rupe-o.
- Un act creator care ajută foarte mult procesul iertării este scrierea unui poem. Exprimă-ți gân-

durile și sentimentele în această formă delicată, dând frâu liber inspirației interioare și creativității tale.

- Reamintește-ți în permanență că unicul tău scop în viață este menținerea stării de pace interioară, nu schimbarea sau pedepsirea celeilalte persoane.
- Manifestă-ți intenția fermă de a privi persoana care te-a rănit ca pe un profesor care te învață virtutea supremă a iertării.
- Amintește-ți faptul că ori de câte ori ierți pe altcineva, tu te ierți de fapt pe tine însuși.
- Practică arta binecuvântării și roagă-te pentru ceilalți oameni, dar și pentru tine însuși.
- Conștientizează faptul că atunci când ierți, nu înseamnă că ești de acord cu fapta comisă de cealaltă persoană sau cu comportamentul ei agresiv.
- Bucură-te de fericirea și de pacea care apar întotdeauna în urma iertării.

Bunătatea și blândețea sunt frații buni ai iertării.

*Iertarea ne ușurează mult povara cu care ne
încarcă viața.*

*Nu este niciodată prea devreme sau prea târziu
pentru a ierta.*

EPILOG

Ori de câte ori ne asumăm responsabilitatea de a înlătura blocajele din calea iubirii și a iertării, noi experimentăm inevitabil o stare de bucurie interioară, de fericire și de pace, care depășește orice imaginație.

Iertarea este puntea de legătură care ne unește cu Dumnezeu, cu iubirea și cu fericirea. Atunci când trecem pe malul celălalt, noi lăsăm în urma noastră vinovăția, condamnarea și rușinea. Iertarea ne învață că iubirea înseamnă renunțarea la frică.

Iertarea purifică aerul din jur, dar și inima și sufletul nostru. Ea ne ajută să intrăm în contact cu tot ceea ce este sacru în lume. Prin iertare, noi ne punem la unison cu o lume superioară, care ne depășește complet imaginația și pe care nu o putem înțelege pe deplin. Iertarea ne învață să fim împăcați și să acceptăm fără rezerve misterul vieții. Ea ne creează cele mai bune oportunități pentru a ne împlini menirea pentru care ne-am născut în această viață:

**Nu discuta decât despre iubire, căci aceasta este
esența noastră, a tuturor.**

În încheierea acestei cărți doresc să împărtășesc cu tine un poem pe care l-am scris în Bosnia, în anul 1998, în timp ce mă aflam împreună cu Diane la un seminar intitulat „Iertarea și reconcilierea pentru liderii religioși și spirituali”.

Dacă îți face plăcere, recitește acest poem săptămânal, întrucât el sintetizează perfect câteva din cele mai importante principii ale iertării descrise în această carte.

IERTAREA

*Iertarea este rețeta
fericirii.*

*Incapacitatea de a ierta este rețeta
suferinței.*

*Nu ar fi exclus ca orice
durere,
Indiferent de cauza ei,
Să aibă la bază o incapacitate interioară de a ierta.*

*Cultivarea gândurilor de răzbunare
Și blocarea iubirii și a compasiunii
Interferează cu siguranță
Cu sistemul nostru imunitar
Și cu starea noastră de sănătate.*

*Așa-numita mânie „justificată”
Interferează cu siguranță
Cu experimentarea Păcii lui Dumnezeu.*

*Iertarea
Nu înseamnă
Că ești de acord cu fapta comisă de celălalt,
Sau cu comportamentul lui revoltător.*

*Iertarea înseamnă
Să nu mai trăiești în trecut
Și să nu te mai cramponezi de temerile acestuia.*

*Iertarea înseamnă
Să nu-ți mai zgândări vechile răni
Astfel încât acestea să continue să sângereze.*

*Iertarea înseamnă
Să trăiești și să iubești
În întregime în momentul prezent,
Fără să lași acest moment
Să fie umbrit de trecut.*

*Iertarea înseamnă
Să te eliberezi de mânie
Și de gândurile violente.*

*Iertarea înseamnă
Să renunți la orice dorință
De a putea să îți schimbi trecutul.*

*Iertarea înseamnă
Să îți reverse iubirea asupra tuturor,
Fără să excluzi pe nimeni.*

*Iertarea înseamnă
Să îți vindeci golul din inimă
Provocat de incapacitatea ta de a ierta.*

Iertarea înseamnă

*Să vezi lumina lui Dumnezeu
În toți oamenii,
Indiferent de comportamentul lor.*

Iertarea nu este un act unilateral.

*Ea nu se referă exclusiv la celălalt,
Ci și la tine însuși
Și la greșelile pe care le-ai făcut în trecut,
Precum și la vinovăția și rușinea de care continui să
te cramponezi*

În sensul ei cel mai profund,

*Iertarea înseamnă să te ierți pe tine însuși
De separarea ta față de un Dumnezeu plin de iubire.*

Iertarea înseamnă

*Să îl ierți pe Dumnezeu
Și interpretarea ta greșită față de el,
Potrivit căreia te-a abandonat sau te-a lăsat singur.*

A ierta chiar în acest moment

*Înseamnă să nu mai fii
Regele sau Regina celor care trăgănează tot timpul
lucrurile.*

Iertarea deschide poarta

*Dincolo de care te poți simți una cu Spiritul
Și cu ceilalți oameni.*

Nu este niciodată prea devreme

*Pentru a ierta.
Nu este niciodată prea târziu
Pentru a ierta.*

*Cât de mult durează
iertarea?*

Totul depinde de sistemul tău de convingeri.

*Dacă ești absolut convins că ea nu se va produce
niciodată,*

Nici nu se va produce.

*Dacă ești absolut convins că va dura șase luni,
Va dura cu siguranță șase luni.*

*Dacă ești absolut convins că nu durează decât o singură
secundă,*

Ea nu durează decât o singură secundă.

Eu cred din toată inima

*Că această lume nu va cunoaște starea de pace
Decât atunci când fiecare om
Își va asuma responsabilitatea
De a-i ierta pe toți ceilalți,
Inclusiv pe el însuși,
În întregime.*

Alte cărți de Gerald G. Jampolsky

Iubirea înseamnă renunțarea la frică

A dăruii înseamnă a primi: un mini-curs de 18 zile pentru vindecarea relațiilor

Nu preda decât iubirea: cele șapte principii ale vindecării prin schimbarea atitudinii

Adio, vinovăție: eliberarea de teamă prin iertare

Ieșirea din întuneric și intrarea în lumină: o călătorie a vindecării interioare

O singură persoană poate schimba o lume: oameni obișnuiți care fac lucruri ieșite din comun

Împreună cu Diane V. Cirincione, profesor doctor

Iubirea este răspunsul: crearea unor relații pozitive

Schimbă-ți mintea, schimbă-ți viața: vindecarea prin schimbarea atitudinii

„Mai întâi de toate eu”: o poveste despre iubire și despre iertare, despre alegeri și despre schimbări

Apeluri în vederea trezirii

Împreună cu Lee. L. Jampolsky, profesor doctor

Ascultă-mă: o carte pentru bărbați și femei despre relația dintre tată și fiu

Din aceeași colecție,
Vindecare spirituală,
vă recomandăm:

- ✓ Ioan al Domnului (John of God): Brazilianul care a vindecat milioane de oameni
de *Heather Cumming* și *Karen Leffler*
- ✓ Puterea vindecătoare a bolii (Boala ca drum):
Importanța și semnificația simptomelor bolii
de *Thorwald Dethlefsen* și *Rüdiger Dabke*
- Calea purtătorilor de lumină: Cum să vă folosiți
puterea spirituală de a ști și de a vindeca *
de *Doreen Virtue*
- Medicină pentru suflet, minte și trup: Un sistem
complet de vindecare a sufletului pentru sănătate
deplină și vitalitate optimă *
de *Dr. Zhi Gang Sha*
- Sentimentele dăruite din inimă nu pier niciodată... *
de *Karol Kuhn Truman*
- Sentimentele vindecătoare... din inima ta *
de *Karol Kuhn Truman*
- Suflet și Spirit: Înțelege pe deplin viața și propria persoană *
de *Edgar Cayce*

* Cărți în curs de publicare.

Informațiile de mai sus sunt raportate la luna noiembrie 2008.

eee

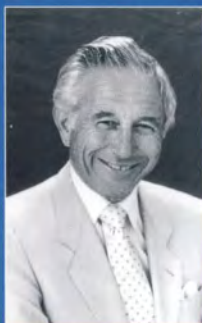

Foto: Tom Neil

Gerald G. Jampolsky este psihiatru de copii și de adulți. A absolvit Școala Medicală Stanford. În anul 1975 a fondat primul *Centru de Vindecare prin Schimbarea Atitudinii*, care are astăzi filiale în întreaga lume. La ora actuală există astfel de centre independente în peste 30 de țări. Gerald G. Jampolsky este o autoritate de recunoaștere internațională în domeniul psihiatriei, sănătății, afacerilor și educației. El a publicat numeroase cărți, printre care bestseller-ul *Iubirea înseamnă renunțarea la frică*. Împreună cu soția sa, psihoterapeuta și autoarea Diane Cirincione, profesor doctor, dr. Jampolsky a lucrat în 49 de țări. În prezent, cei doi locuiesc în nordul Californiei, dar au o casă și în Hawaii.

„Iubirea poate vindeca lumea, iar iertarea este catalizatorul care permite acest lucru. Cartea lui Gerald Jampolsky reprezintă o lectură obligatorie pentru toți cei interesați de transformarea personală și globală a acestei lumi”.

- John Gray, *autor al lucrării*

BĂRBAȚII SUNT DE PE MARTE, FEMEILE SUNT DE PE VENUS

„Nu te limita doar să citești această carte. Inspiră și expiră înțelepciunea ei în fiecare zi. Este o carte cu adevărat înălțătoare”.

- Dr. Wayne W. Dyer, *autor al lucrării*

PUTEREA INTENȚIEI

„Lumea conflictuală în care trăim are astăzi mai multă nevoie de iertare ca oricând, căci fără iertare nu se poate vorbi de o vindecare autentică. Așa cum explică pe larg Jampolsky, destinul nostru depinde adeseori de măsura în care știm să iertăm”.

- Larry Dossey, *autor al lucrărilor*

„Jerry este un promotor al păcii. Opera lui de o viață referitoare la iertare reprezintă fundamentul atingerii stării de pace interioară, dar și al păcii planetare. Această carte simplă, ilustrată cu numeroase povești inspirate și capabile să îți transforme viața, prezintă pașii concreți prin care ne putem dezvolta capacitatea de a ierta. Dacă vom fi dispuși să facem acești pași, spiritul nostru va renaște, desăvârșind miracolul vindecării”.

- Joan Borysenko, *autoarea lucrărilor*

ȘAPTE CĂI CĂTRE DUMNEZEU și CARTEA VIEȚII PENTRU FEMEI

www.divin.ro

pentru SUFLET, MINTE și TRUP

ISBN 978-973-88591-8-0

ADEVĂR

DIVIN